

Enhavo

1	Pasintaj aranĝoj	2
1.1	Stenografioj kaj planlingvoj: pri nekutima kolokvo en Dresden (Detlev Blanke)	2
1.2	Utopio kiu iĝis realo (Federico Gobbo)	3
2	Estontaj konferencoj.....	4
2.1	35-a esperantologia konferenco 2013 en Rejkjaviko	4
2.2	Konferenco en Ukrainio: Interago de etnaj kaj planitaj lingvoj en Eŭropo	4
2.3	23-a konferenco de GIL 2013: “Interlingvistiko en la 21-a jarcento”	5
2.4	13th International Congress for the Study of Child Language	5
3	El universitatoj kaj altlernejoj.....	6
3.1	<i>Universalsprachen</i> – ekspozicio en Humboldt-Universitato de Berlin	6
3.2	Universitata laboraĵo: <i>Jerzy Walaszek</i>	6
3.3	Interlingvistiko kaj Esperantologio ĉe UAM/Poznań (Ilona Koutny)	6
3.4	<i>Federico Gobbo</i> gvidos la katedron en Amsterdamo	7
3.5	Agnosko de la agado de AIS –Bulgario flanke de Bulgara Akademio de Sciencoj (Boĵidar Leonov).....	7
4	Faka komunikado	8
4.1	Eseoj de <i>Wera Blanke</i> pri terminologia agado en Esperanto.....	8
4.2	Gvidlinioj de UNESCO: politiko pri terminologio nun ankaŭ en Esperanto	10
4.3	Spertaj profesiuloj pri lingvoj partoprenu normigan laboron (Mélanie Maradan).....	10
4.4	4401 sciencaj kaj fakaj verkoj en Esperanto.....	11
4.5	<i>Scienca Revuo</i> sur DVD-o.....	12
5	<i>Language Problems & Language Planning (LPLP)</i>	13
5.1	Enhavo de Vol. 36 (1-3/2012)	13
5.2	Nova ĉefredaktoro de LPLP: <i>Prof. Timothy Reagan</i>	15
6	Honorigo de <i>Helmar Frank</i> okaze de lia 80-a naskiĝtago	16
6.1	La festlibro.....	16
6.2	Publikaĵoj de <i>Helmar Frank</i> en Esperanto.....	17
7	Bibliografio de <i>prof. KIMURA Goro Christoph</i>	23
7.1	Biografieto	23
7.2	Publikaĵoj	23
8	<i>Wim Jansen</i> – nova bibliografo ĉe MLA.....	31
9	IEMW skanas historiajn Esperanto-revuojn	31
10	Bibliografiaj informoj.....	32
10.1	Selekta bibliografio pri interlingvistiko kaj esperantologio.....	32
10.2	Fundamenta verko pri stilaj esprimiloj de Esperanto de <i>Till Dahlenburg</i>	32
10.3	Novaj libroj pri <i>Zamenhof</i>	32
10.4	Klasika verko de <i>Albert L. Guérard</i> en la reto.....	32

1 Pasintaj aranĝoj

1.1 Stenografioj kaj planlingvoj: Pri nekutima kolokvo en Dresden

La 13-an de aprilo 2013 en la germana urbo Dresdeno (Saksio) okazis nekutima scienca kolokvo sub la nekutima kadra temo „La stenografia kolekto en la epoko de Interreto“. Ĝi trovis lokon en la „Talleyrand-salono“ (ankaŭ nekutima loko, ĉar tie troviĝas la biblioteko kaj arkivaĵoj de la fama franca politikisto, ĉar – strange – en Francio oni ne trovis konvenan lokon...). La salono troviĝas en la „Saksia Landa, Ŝtata kaj Universitata Biblioteko Dresden“ (germana mallongigo SLUB).

Dum la kolokvo do temis pri stenografio kaj, inter alie, pri ties rilatoj al planlingvoj (ĉefe al Esperanto, sed ne nur). La okazigo de la kolokvo kaj la surprize grava rolo, kiun en ĝi ludis planlingvoj (pri kiuj oni aparte mendis du prelegojn), havis almenaŭ tri motivojn:

La *ĉefa motivo* estis la 145-a naskiĝtago de la grava germana stenografo *Felix von Kunowski* (10.4.1868-1.12.1942, Feliks de Kunovski). Kune kun sia frato *Albrecht* li kreis stenografiajn sistemojn. Aparte konatiĝis lia fonetika (artikulacia) stenografio, aplikebla al multaj lingvoj, kun la germana nomo ‚Sprechspur‘. En Esperanto ĝi konatiĝis kiel ‚Parolspuro‘. Kunowski mem estis esperantisto kaj lia sistemo kompreneble trovis adeptojn en la movado. Inter 1987 kaj 1998 eĉ agis la faka organizaĵo „Tutmonda Parolspuro-Asocio“¹, aliĝinta al UEA. La ampleksa postlasaĵo de Kunowski kaj materialoj de la menciita asocio antaŭ nelonge estis transdonitaj al SLUB, kiu (pro kompleta novkonstruo antaŭ dek jaroj) nun posedas du domegojn kaj estas unu el la plej moderne ekipitaj bibliotekoj de Germanio.

La *dua motivo* por la kolokvo estis la fakto, ke en la menciita saksia biblioteko troviĝas la tutmonde plej granda kolekto de verkoj en aŭ pri stenografioj en multaj lingvoj. Ĝi aktuale ampleksas pli ol 52 000 bibliografiajn erojn en 52 lingvoj. Inter ili troviĝas 86 eroj kun ligoj al planlingvoj: Volapuko (5), Idio (6), Occidental-Interlingue (2) kaj Esperanto (73).

La *tria motivo* estis, ke la grava germana esperantisto *Albert Schramm* (1880-1937) ankaŭ estis eminenta stenografo (li preferis la sistemon Gabelsberger). Li ne nur kunorganizis la 4-an Universalan Kongreson de Esperanto 1908 en Dresdeno, sed dum la kongreso ankaŭ iniciatis la fondon de la Saksia Esperanto-Instituto, kiun li gvidis de 1908 ĝis 1913. De 1904-1913 Schramm estis gvidanto de la „Reĝa Stenografia Instituto Dresden“ (poste parto de la saksia biblioteko), kiun li signife konatigis, pligrandigis kaj tie katalogis la stenografian kolekton. Tiu kolekto en 1911 jam ampleksis 25 000 erojn. Do, sendepende de Esperanto, Schramm al si certigis honoran lokon en la saksia biblioteko.

Ĉio ĉi estis sufiĉa kialo, ke la Asocio de Amikoj de SLUB, sub gvido de *prof. d-ro Dagmar Blei*, aranĝis la kolokvon, kune kun la ĝenerala direkto SLUB mem, la germana Societo pri Interlingvistiko (Gesellschaft für Interlinguistik, GIL) kaj la Rondo de Esperanto-Amikoj en la Teknika Universitato Dresdeno.

Pli ol 30 personoj, grandparte stenografoj kaj eble 7 esperantistoj, post la enkondukaj vortoj de la ĝenerala direktoro de SLUB, *prof. d-ro Thomas Bürger*, aŭskultis jenajn kvin prelegojn:

---

¹ Kiel oni povis legi en „Esperanto aktuell“ 2/2013, p. 17, la siatempa prezidanto de la „Tutmonda Parol-Spuro-Asocio“, *Herbert Köhrmann* el Wuppertal/Germanio antaŭ nelonge (30.01.2013) festis sian 100-an naskiĝtagon. Ni aliĝas al la bondeziroj.

Frank Aurich informis pri la pozicio de la stenografia kolekto kadre de la biblioteka Kolekto de Manuskriptoj, kiun li gvidas.

La gvidantino de la Stenografia Kolekto, *Rosemarie Hänsel*, raportis pri la transprenita Kunkowski-arkivo (pli ol 40 skatolegoj) kaj ties ciferecigo kaj enretigo. *Sekvis mia prelego*, en kiu mi prezentis la rilatojn inter stenografioj kaj planlingvoj surbaze de por mi tute nova kaj surprize riĉa materialo (helpe de kelkaj fontoj mi kompilis bibliografion de 235 eroj, kiu aperos en unu el la sekvaj eldonoj de IpI).

La instruisto *Klaus Buchheister* el Hanovro, kiu mem instruis la parolspuron al infanoj, inter ili legasteniaj, prezentis la sistemon de tiu ĉi invento de Kunowski kaj la rezultojn, kiujn li atingis ĉe infanoj.

Prof. d-ro Sabine Fiedler, anglistino ĉe la Universitato de Leipzig kaj nuna prezidantino de GIL (ekde 2011), prezentis interlingvistikajn aspektojn de la ‚parolspuro‘ de Kunowski, komparante la propedeŭtikajn funkciojn de ĝi kun tiuj de Bliss-simbolaro kaj skriboj inventitaj de Tolkien (ekz. Tengwar).

Post la prelegoj okazis vigla diskuto, i.a. pri la interretaj ebloj pli larĝe informi pri la unika stenografia kolekto kaj la rilatoj al planlingvoj.

La finon kronis la gvidado de la ĝenerala direktoro tra la „trezora ĉambro“ de SLUB, kie eblis admiri i.a. originalajn partojn de la kalendaro de la Majaĵoj (ekzistas nur tri savitaj originaloj en la mondo), ampleksan manuskripton de Martin Luther, grafikaĵojn de Albrecht Dürer, notojn de Richard Wagner kaj Ludwig van Beethoven....Entute rimarkinda aranĝo.

detlev@blanke-info.de

1.2 Utopio kiu iĝis realo

Resumo de la prelego pri la Esperanto-Urboj en Pescara, Italio

Federico Gobbo

La 2-an de Marto 2013 Federico Gobbo, laŭkontrakta profesoro pri planlingvistiko ĉe la Universitato de Torino, Italio, kaj postdoktora esploristo en informadiko ĉe la Universitato de La-Aglo (L'Aquila, Italio), estis invitita al la premio de *Nicolò Cristaldi*, urbestro de Mazaradelvalo (itale: Mazara del Vallo), Sicilio, Italio, por ties interkultura kaj poresperanta agado. Ĉi-tie sekvas la resumo de la prelego:

La vorto 'utopio' estis inventita de Tomaso Moro (Thomas More, 1478-1535), angla humanisto, kiu postulis perfektan socion per aro da urboj, kies politiko kaj gento estu uniforma kaj optimuma. Tradicie, en la post-mezepoka Eŭropa periodo, politikaj kaj sociaj novaĵoj venas de urboj, kontraste kun la kamparo.

Ne estas do hazardo, ke la ununura ideo pri Esperanto al Zamenhof venis per observado de la propra urbo *Bjalistoko*. Lastatempe Bjalistoko revalorigis sian ligon kun la iniciatoro de Esperanto, per muzeoj kaj aliaj kulturaĵoj, kaj prave ĝi povas esti konsiderata la unua Esperanto-Urbo.

La dua estas urbo meze de Germanio, nome *Herzberg/Harcmontaro*, kiu interpretis Esperantismon per servoj al la esperantofonoj, kiel kongresejo, kafejo, hotelo en la lingvo, tiel, ke la parolantoj povas sin senti ĉe hejmo. La tria kaj lasta Esperanto-urbo estas *Mazaradelvalo*, kies multkulturismo estas jarcenta realo, ĉar ĝi estas la plej proksima Sicilia urbo al Tunizio, kaj nuntempe enhavas 25 lingvogrupojn, ekde la ĉina al la ukraina ĝis precipe la tunizia variaĵo de la araba. En Mazaradelvalo fakte troviĝas unu el la plej grandaj kasbahoj

(araba fortikaĵo) de Eŭropo. Esperanto tiel estas simbolo pri kulturo de respekto, krom oportuno por disvolviĝi la tiean ekonomion kaj kulturon.

2 Estontaj konferencoj

2.1 35-a esperantologia konferenco 2013 en Rejkjaviko

Kadre de la 98-a Universala Kongreso de Esperanto en Rejkjaviko (20.-27.7.2013) okazos ankaŭ Esperantologia Konferenco de la Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED). Unuafoje enprogramita en la Varna Universala kongreso de 1978, en Rejkjaviko okazos jam la 35-a sesio.

Por informo pri tiuj konferencoj vidu la artikolon en Vikipedio:

www.eo.wikipedia.org/wiki/Esperantologia_Konferenco

La Konferenco celas doni eblecon prezenti rezultojn de novaj esploroj kaj ebligi sperto-interŝanĝon kun aliaj esperantologoj. La prelegoj estos poste eldonitaj kiel aktoj. Laŭ decido de CED organizos ĝin la svedo prof. Christer Kiselman kaj la svisino Mélanie Maradan. (christer@kiselman.eu; melmарadan@yahoo.fr)

2.2 Konferenco en Ukrainio: “Interago de etnaj kaj planitaj lingvoj en la kunteksto de la eŭropa integriĝo“

Sub aŭspicio de Ministerio pri Klerigo, Scienco, Junularo kaj Sporto de Ukrainio en la „Orienteŭropa Nacia Universitato Lesja Ukrainka” en Lucjk/Ukrainio (Katedro pri Romanidaj Lingvoj kaj Interlingvistiko kaj Katedro pri Aplikata Lingvistiko) 20-21-an de septembro 2013 okazos internacia scienca konferenco.

La ĉefaj temoj de la konferenco estas jenaj:

- Sociolingvistikaj aspektoj de lingvo-uzado en Eŭropa Unio kaj la najbaraj landoj
- Etnolingvistikaj aspektoj en la pristudo de lingva interago
- Lingvokulturaj aspektoj en la analizo de etnaj kaj planitaj lingvoj
- Aktualaj demandoj de nuntempa interlingvistiko
- Specifiko de nuntempa interkultura komunikado en Eŭropa Unio kaj la najbaraj landoj
- Konceptaj kaj lingvaj mondbildoj en etnaj lingvoj (kompara aspekto)
- Teksto kaj diskurso kiel lingvaj fenomenoj en la aspekto de lingva interago
- Studoj pri kontrastiva lingvistiko kaj tipologio de etnaj kaj planitaj lingvoj
- Lingvopragmatika pristudo de etnaj kaj planitaj lingvoj
- Lingva interago sur fonetika, gramatika kaj leksika niveloj
- Interago de literaturaj lingvoj kaj regionaj, sociaj variantoj
- Studoj pri lingvo-folkloristiko en apudlimaj regionoj
- Studoj pri nuntempaj terminologiaj sistemoj laŭ aspekto de interago
- Oficiala(j) lingvo(j) kaj ŝtata(j) lingvo(j); dulingveco, plurlingveco; prioritataj kaj minoritataj etnolingvoj
- Gepatra lingvo en lernado kaj edukado
- Instruado de fremdaj lingvoj en Eŭropa Unio kaj la najbaraj landoj
- Atingoj de la eŭropa leksikografio sur la kampo de etnolingvistikaj kaj lingvokulturaj vortaroj
- Gravaj demandoj pri teorio kaj praktiko de tradukado en etnaj kaj planitaj lingvoj
- Aktualaj problemoj de lingva interago en amaskomunikiloj
- Komputila morfologia, sintaksa kaj semantika analizoj de tekstoj
- Kompilado de lingvaj komputilaj datumbazoj.

Estas planitaj jenaj **rondaj tabloj**:

“Etnaj stereotipoj en internacia kaj interpopola komunikado”,
“Funkciado de internacia lingvo Esperanto kaj ĝiaj studoj”.

Laborlingvoj estos la ukraina, rusa, belorusa, pola, angla, germana, franca, hispana kaj Esperanto.

La materialoj de la konferenco estos publikigitaj en la faka scienca revuo de Orientŭropa nacia universitato “Naukovij Visnik” antaŭ la komenco de la konferenco.

La **aliĝilon** (familia nomo, persona nomo, posteno, scienca grado, laborloko, en kiu lingvo vi prelegos kaj en kiuj lingvoj vi parolas, adreso, kontaktaj telefonnumeroj, retroŝto, bezono de loĝloko) kaj la tekston de la prelego bonvolu sendi al la suba adreso. Tie ankaŭ eblos ricevi pliajn detalajn informojn:

Ukrainio, 43025 Lucjk, pr. Voli, 13,

Katedro pri Romanidaj Lingvoj kaj Interlingvistiko al Danylyuk Nina

Lab. tel.+38 (0332) 24-65-47, retroŝto: nina_daniljuk@ukr.net;

nina.danylyuk@gmail.com

Poŝ. tel. .+38 (067) 8987777; +38 (050) 8587577.

2.3 23-a konferenco de GIL 2013: „Interlingvistiko en la 21-a jarcento“

La 23-a konferenco de *Gesellschaft für Interlinguistik e.V.* (GIL, Societo pri Interlingvistiko) okazos denove en Berlino, ĉi-jare de 29.11.-01.12.2013. La ĉeftemo estos „Interlingvistiko en la 21-a jarcento“. *La konferenca lingvo estas la germana.* La prelegoj aperos en la aktoj de GIL (Beihefte). Ĝis nun aperis entute 19 volumoj. Informojn pri la konferenco oni trovos sub <http://www.interlinguistik-gil.de/wb/pages/neuigkeiten.php>.

Aliĝilojn oni sendu al la prezidantino de GIL:

Prof. Dr. Sabine Fiedler, Am Zollamt 5, 04838-Jesewitz, sfiedler@uni-leipzig.de.

2.4 13th International Congress for the Study of Child Language

De 14.-18. Julio 2014 en Amsterdam okazos la 13-a Internacia Kongreso pri la infana lingvo, supozeble en la angla:

Abstract submission by September 15th, 2013.

Registration open as of December 15th, 2013.

Deadline for submissions (symposia and individual posters): September 15th, 2013

Practical information

Please, check the website regularly for practical information about the conference venue, travel to and accommodation in Amsterdam, parallel events, etc.

A provisional program will be posted online as soon as possible after acceptance of attendance has been received

Contact Information

For any inquiries you may have regarding the IASCL Amsterdam 2014 Conference, please contact The UvA conference office at: Conference@uva.nl (please mention IASCL2014 in subject line).

<http://www.iascl2014.org/> This website will be regularly updated, so please check back later for additional news and information about the conference.

3 El universitatoj kaj altlernejoj

3.1 *Universalsprachen* – ekspozicio en Humboldt-Universitato de Berlin

En la ĉefkonstruaĵo de Humboldt-Universitato de Berlin de 7-a de januaro ĝis 1-a de februaro 2013 estis prezentita originaleca ekspozicio kun la titolo „*Universalsprachen*“ (universalaj lingvoj). Ĝi estis iniciato de studentoj kun subteno de Kleine Humboldt-Galerie. Tio estas institucio, fondita en 1978 de teamo de laborantoj de la universitato, kiu organizis jam 190 ekspoziciojn. La menciita ekspozicio ligas al la ideo de ‚universalaj lingvoj‘ diversajn esprimilojn, ne nur lingvajn, sed ankaŭ grafikaĵojn, formulojn (por kontaktoj kun aliplanedanoj...) ktp. Ankaŭ Esperanto ĉeestis: Inter la video-instalaĵoj troviĝis filmeto, kiu montras la esperantiston *Daniel Salomon* el Israelo, kiu instruis bazan scion pri kemio en Esperanto ...al nesciantoj de la lingvo en la Universitato de Varsovio/Pollando. Oni krome trovis aludojn al la piktogramoj de la aŭstra sociologo *Otto Neurath* (1882-1945) kun sia projekto ISOTYPE („International System of Typographic Picture Education“) kaj Basic English de *Charles K. Ogden* (1889-1957).

Sur aparta tablo troviĝis tute sufiĉa interlingvistika fakliteraturo (i.a. de *Couturat/Leau, Blanke, Fiedler, Haupenthal, Janton, Sakaguchi, Schubert, Wells...*)

(La ekspozicion subtenis jenaj artistoj per siaj kreaĵoj: [epidemiC]/Franco Berardi, Vera Buhß, Yoonhee Kim, EunHee Lee, Magma, Milovan DeStil Marković, Otto Neurath, Ben Patterson, Mike Ruiz, Daniel Salomon, Edward Tufte, Ivar Veermäe.)

3.2 Universitata laboraĵo: *Jerzy Walaszek*

Walaszek, Jerzy (2012): Katalogo de Esperanta literaturo. Esperanta-Pola versio. Katalog literatury Esperantskiej. Wersja Esperancko-Polska. Sosnowiec: Pola Esperanto-Asocio, 229 p.

(La katalogon kiel bakalaŭran laboraĵon akceptis la Instituto de Bibliotekscienco kaj Sciencinformado de la Filologia Fakultato de la Silezia Universitato Katowice/Pollando. La laboron gvidis *dr. habil. Anna Tokarska*).

3.3 Interlingvistiko kaj Esperantologio ĉe UAM/Poznań

Jam de 15 jaroj la fino de septembro kaj komenco de februaro estas dediĉitaj al la intensaj sesioj de la postdiplomaj Interlingvistikaj Studoj de la Universitato Adam Mickiewicz. Ili havas firman lokon en la universitata paletro kaj proponas universitatnivelan studadon kun fina atestilo al ambiciaj esperantistoj. Ili entreprenas ankaŭ la formadon de esperanto-instruistoj. En la tria jaro de la Studoj okazas instruista specialiĝo. Kunlabore kun ILEI kaj Edukado.net tio kiel instruista trejnado estas ofertata ankaŭ al pli vasta publiko, kiu volas instruistan spertiĝon dum unu jaro. Simila kurso jam estis organizata kelkfoje kun la gvido de Katalin Kovats. Aliĝantoj estas atendataj por la septembra sesio (14-20). Informoj: en la retpaĝo de la Studoj kaj interlin@amu.edu.pl.

La 5-a grupo de la Interlingvistikaj Studoj travivis sian 4-an sesion de la 2-8-a de februaro en Poznano. Kvankam la nombro de studantoj iom malpliiĝis, la persistuloj (4 el Brazilo, po 2 el Svislando kaj Pollando, po unu el Germanio kaj Rusio) aktive partoprenis la sesion. Stipendioj de ESF kaj ILEI-UEA daŭre helpas al kelkaj.

Aleksander Korĵenkov, ruslanda eldonisto kaj esploranto lekcias pri la historio de esperantomovado: skizis la ĉefajn eventojn, konfliktojn kaj tendencojn en Esperantujo, kiuj fojfoje surprizis la studentojn, kaj montris la kaŭzojn de tiuj ŝajnaj neklarigeblaĵoj.

La lingvistikajn kursojn gvidis *Ilona Koutny* multe diskutante kun la gestudentoj. Ŝi prezentis la semantikan sistemon de esperanto, kun ĝiaj fontoj kaj memstara evoluo, analizis la semantikajn rilatojn inter la elementoj de la vortoprovizo kaj la frazeologiaĵojn, tuŝis la

problemon de lingvotavoloj kaj provis trovi la lokon de esperanto inter la etnaj lingvoj perhelpe de lingvotipologio kadre de gramatika kurso. Ŝi esploris la specifaĵojn de la esperanta lingvouzo en diversaj eventoj kaj ĝentilecformoj kadre de pragmatiko. Kurso pri aplikata lingvistiko enkondukis i.a. al lingvoplanado, tradukado, leksikografio, terminologio kaj komputa lingvistiko.

Al la programo kontribuis *Zbigniew Galor*, profesoro pri sociologio, per prelego pri socio kaj lingvo. Gastprelegis *Christoph Goro Kimura*, profesoro pri lingvistiko el Tokio, pri la interlingva komunikado, pri la interna ideo kaj la neeŭropa aliro al esperanto. Li revenos en aprilo por prelegi en la Lingvistika Instituto pri siaj esploroj – laŭ la invito de la institutestro. La bonetosan kaj riĉan kursaron kompletigis la komuna vespero en la fervojista domo, kie la partoprenantoj prezentis poemojn kaj *Mirejo Grosjean* parolis pri afrikaj etosoj. Post la kurso okazis ekskurso al Vroclavo, kie la lokaj esperantistoj gvidis nin tra la urbo.

Prof. Dr. habil. Ilona Koutny, gvidantino de la Studoj
<http://www.staff.amu.edu.pl/~interl/index.html>

3.4 Federico Gobbo gvidos la katedron en Amsterdamo

La kuratoroj de la katedro Interlingvistiko kaj Esperanto en la Universitato de Amsterdamo rekomendas la italan lingviston *Federico Gobbo* kiel la novan estron de la katedro. D-ro Gobbo transprenos la taskon de *prof. d-ro Wim Jansen*, kiu emeritiĝos ĉi-jare kiel speciala profesoro. D-ro Gobbo (*1974) estas unu el la plej aktivaj nuntempaj esperantologoj. Li estas i.a. estrarano de Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED, la esplora fako de UEA) kaj recenzredaktoro de la revuo "Language Problems kaj Language Planning" (Lingvaj Problemoj kaj Lingva Planado).

La katedro Interlingvistiko kaj Esperanto estis starigita en 1998 laŭ la iniciato de la nederlanda fondaĵo Esperanto en la Instruado, kiu komence ankaŭ respondecis pri ĝia financado. En 1994 ĝi kunfandiĝis kun Internacia Esperanto-Instituto, kiu sekve fariĝis la sponsoro. Ekde la 1-a de septembro 2013 UEA transprenos la respondecon pri la katedro, kiu estas la sola universitata katedro pri sia fako en la mondo.

La katedro havas tri kuratorojn. Du el ili, *prof. d-ro A.P. Versloot* kaj *prof. d-ro P.C. Hengeveld*, estas nomumitaj de la universitato. Kiel la kuratoro nomumita de la financa garantianta funkciis ekde la komenco *mag. Hans Erasmus*, kiu ekde la nova studjaro estos sekvata de *mag. Nikola Rašić* kiel reprezentanto de UEA. Rašić ankaŭ partoprenis la elektadon de la nova profesoro kiel konsilanto.

(Gazetaraj Komunikoj de UEA; N-ro 497)

3.5 Agnosko de la agado de AIS-Bulgario flanke de Bulgara Akademio de la Sciencoj

Bulgara Akademio de la Sciencoj (BAS) oficiale celebris la 150-an naskiĝdaton de *prof. Ivan Ŝiŝmanov* – eminenta bulgara sciencisto kaj unu el la fondintoj de la Esperanto-movado en Bulgario.

La inaŭguro de la oficiala celebros okazis en la solena halo de la Akademio. Enkondukan parolon faris *prof. R. Damjanova*, prezidanto de la Organiza Komitato de la celbrado kaj gvidantino de la scienca projekto "Prof. Ivan Ŝiŝmanov kaj la modernigado de la bulgara humanisma scienco".

Post la enkonduka parolo la solenaĵon salutis *prof. E. Nikolov*, prezidanto de Bulgara Akademio de Sciencoj kaj post li *s-ino Margarita Popova*, vicprezidanto de Respubliko Bulgario, sub kies protektado estis organizita la solenaĵo.

Tuj post la salutparolo de la vicprezidanto de Respubliko Bulgario sur la oficiala tribuno estis alvokita saluti la solenaĵon *prof. Boĵidar Leonov* kiel prezidanto de AIS-Bulgario kaj de Bulgara Esperanto-Asocio. En sia salutparolo li esprimis la dankon por la honoro esti invitita partopreni la solenaĵon kaj pri la komencita kunlaboro inter Bulgara Akademio de la Sciencoj kaj AIS-Bulgario, pri la pozitiva rilato de la Akademio al la agado de AIS-Bulgario. Fine li honorigis la Akademion per la jubilea medalo "D-ro Zamenhof" transdoninte ĝin al la gvidantino de la solenaĵo. Tiu ĉi honorigo estis akceptita kun dankoj esprimataj de la Akademia Estraro kaj aplaŭdoj flanke de la ĉeestintaj akademianoj!

Post la salutparolo de *prof. B. Leonov* sekvis la salutparoloj de la bulgaraj universitatoj kaj sciencaj institutoj. Informo pri la solena inaŭguro estis prezentita dum la vesperaj novaĵoj de TV.

La sekvan tagon, dum la jubilea konferenco, *prof. Boĵidar Leonov* prelegis antaŭ la akademianoj kaj profesoroj de bulgaraj universitatoj pri la temo "La agado de AIS-San Marino, AIS-Bulgario kaj bulgaraj esperantistoj por realigo de la ideoj de *prof. Ivan Ŝiŝmanov* pri la apliko de Esperanto en la internaciaj kontaktoj inter la sciencularo". En la prelego li konatigis la ĉeestintojn kun la strukturo, celoj kaj la agado de AIS-San Marino. Li ankaŭ prezentis faktojn el la biografio de *Prof. Ivan Ŝiŝmanov* kunligitaj kun lia E-agado. La eminenta bulgara sciencisto estis ankaŭ aktiva esperantisto kaj en sia scienca agado, partopreninte diversajn internaciajn sciencajn seminariojn dum la jaroj 1920-1930 proklamis la ideon por apliko de Esperanto en la sciencaj kontaktoj inter la monda sciencularo.

Boĵidar Leonov leonov@rozabg.com

4 Faka komunikado

4.1 Eseoj de *Wera Blanke* pri terminologia agado en Esperanto

Okaze de la 80-a naskiĝtago de *Wera Blanke* (02.03.2013) aperis kolekto de ŝiaj plej gravaj eseoj pri terminologia agado en Esperanto:

Blanke, Wera (2013): Pri terminologia laboro en Esperanto. Elektitaj publikaĵoj. (Red. Detlev Blanke). New York: Mondial, 316 S., ISBN 9781595692573.

La libron eblas mendi ĉe la eldonejo Mondial (<https://sites.google.com/site/librojenesperanto/>), de d-ro Wolfgang Schwanzer (wolfgang.schwanzer@esperanto.de, ankaŭ vidu www.esperanto-buchversand.de), ĉe la libro-servo de UEA (<http://katalogo.uea.org/>) kaj aliaj libro-servoj (ankaŭ en la reto).

Jen la enhavtabelo:

Enkonduka ĉapitro (*Detlev Blanke*)

La libro

La biografio

I Faka apliko kaj terminologio

- (1) Faklingva komunikado en Esperanto
- (2) Faka apliko kaj terminologio en Esperanto. Ĉu hobbio aŭ seriozaĵo?
- (3) Kompreni la neceson kaj agi laŭ tio: faka agado
- (4) Prapioniroj de nia faka lingvo
- (5) Kiam estiĝis ISAE
- (6) Carl Støp-Bowitz – „ISAE-ano Numero Unu“

II La terminologio-scienco kaj lingvonormigo: signifo kaj planlingvaj radikoj

- (7) Multlingva mondo kaj fakvorta normigado
- (8) Terminologio internacia – radikoj, tendencoj kaj rilatoj al Esperanto
- (9) Rilatoj inter planlingvoj kaj internacia lingvo-normigado –
in memorian *Hans-Joachim Plehn*
- (10) Planlingvaj impulsoj por terminologoj: Wüster, Drezen, Warner.

III Principoj de termino-kreado

- (11) Terminologiaj principoj de Esperanto
- (12) Terminologiaj principoj kaj ilia normigado – kelkaj aspektoj –
in memoriam *Paul Neergaard*
- (13) Fakvortoj en Esperanto. Kion fari, se la vortaro ne plu helpas?
- (14) Principoj de terminologia laboro en Esperanto

IV Survoje al Terminologia Esperanto-Centro

- (15) 6 Tezoj pri terminologia laboro
- (16) Proponoj pri terminologia laboro
- (17) Terminologia modelenketo (fako: psikoterapio)
- (18a) Terminologiaj rimarkigoj (letero de *Michael Lennartz*)
- (18b) Denove pri terminologio: letero de Wera Dehler (al *Michael Lennartz*)
- (19) Nova ŝanco por terminologio
- (20) Kion ni faru? Survoje al realigo de Terminologia Esperanto-Centro (TEC)
- (21) Seminario 1989 en Poprad
- (22) En la ĉefurbo de la terminologio
- (23) Rimarkoj de la redaktorino

V Provizora bilanco de TEC kaj iom da perspektivo

- (24) Kelkaj personaj rimarkoj pri la nuna situacio
- (25) Terminologia Esperanto-Centro: spertoj, problemoj, perspektivoj
- (26) Fiero kaj honto – pri la sciala rilato inter Esperanto kaj Terminologio –
kronologio
- (27) Kial kaj kiel revivigi TEC?

VI Pri kelkaj terminoj

- (28) Pri kelkaj aktualaj terminoj
- (29) Pri terminoj el Vikipedio – ekzemploj el la teatra fako
- (30) Knedliko – ĉu terminologie bongusta?

VII Publike paroli

- (31) Publike paroli – personaj observoj kaj kelkaj proponoj

VIII Recenzoj

- (32) Kiu estas kiu en scienco kaj tekniko? (de *Christian Darbellay*)
- (33) Malmulte promesas – multe plenumas.
(pri “Infanpsikologio” de *Margrete Landmark*)
- (34) Porinfana Faklibro pri Film-Arto (de *Dončo Hitrov*)
- (35) Teatro sen lingva bariero (de *Belka Beleva*)
- (36) Komputika Leksikono (de *Sergio Pokrovskij*)
- (37) Seslingva Fakvortaro pri Internacia Poŝtservo (de *Algimantas Piliponis*)
- (38) Gvidilo en termin-arbaro (pri “Lexicon silvestre” de *Karl-Hermann Simon*)

Mallongigoj

Literaturo

Bibliografio de la Esperanto-rilataj publikaĵoj de Wera Blanke 1978-2012

4.2. Gvidlinioj de UNESCO: Politiko pri terminologio nun ankaŭ en Esperanto

La internacia informcentro por terminologio Infoterm (Vieno), en kiu UEA membras ekde 2011, instigis la Komisionon pri Terminologiaj Instancoj de UEA al tradukado de la Unesko-dokumento "Gvidlinioj por terminologiaj politikoj". La kelkdekpaĝa dokumento estas sistema referenco por ĉiu, kiu diversece deziras projekti, plani kaj efektivigi terminologian politikon por subteni daŭrigeblan evoluigon de sia lingva komunumo.

La originala anglalingva dokumento estis tradukita de *Geoffrey Sutton*, kaj fake kaj lingve reviziita de teamo. Fine de aprilo ĝi aperis en la retejo de Infoterm apud versioj en dek aliaj lingvoj. Kvankam la Esperanto-versio ne estas oficiala dokumento de Unesko, ĉar Esperanto ne servas kiel oficiala lingvo de tiu organizaĵo, ĝi aperis kun permeso de Unesko.

Aliaj terminologiaj projektoj komenciĝos baldaŭ. Interesatoj pri terminologio povos viziti la budon "Terminologio" dum la Movada Foiro de la 98-a UK en Rejkjaviko.

Gvidlinioj por terminologiaj politikoj:

http://www.infoterm.info/publications/documents/GuidelinesforTerminologyPolicies_2005Final_eo.pdf

(Gazetaraj Komunikoj de UEA N-ro 498, 2013-05-02)

4.3 Spertaj profesiuloj pri lingvoj partoprenu normigan laboron

Mélanie Maradan

Fine de junio 2012 en Madrid (Hispanio) okazis kunsido de tutmonda teknika komitato pri terminologio kaj aliaj lingvaj kaj enhavaj rimedoj. Universala Esperanto-Asocio (UEA) kiel kunlaboranta organizaĵo estis invitita aktive partopreni.

Kio estas normigado?

Normigado estas la ellaboro de *teknikaj normoj*, t. e. formalaj dokumentoj, kiuj priskribas ekzemple objekton aŭ procezon. Teknikaj normoj verkiĝas kadre de organizaĵoj, kaj ne laste de *normigaj organizaĵoj*. Teknika normo kiu aperas kadre de normigaj organizaĵoj estas la rezulto de interkonsento inter spertuloj de la rilata kampo. Post publikado, ĝi povas esti uzita ekzemple laŭvole fare de privataj firmaoj (kutima ekzemplo estas ISO 9001 pri kvalito) aŭ laŭleĝe decide de registaroj aŭ similaj instancoj. Normigada laboro povas okazi je pluraj gradoj: regione, lande, kontinente aŭ internacie.

Kial normigi?

Normigi permesas interkonsenti. Normigi en la kampo de fervojoj, ekzemple, permesas ke trajnoj veturu de unu lando al alia senprobleme, sen ke la relo-grandeco ŝanĝiĝu kaj kaŭzu praktikajn problemojn. Normigi permesas al sciencistoj interkomuniki, ekzemple pro kuna decido pri unuoj-sistemo: *metro, kilogramo, sekundo, ampero, kelvino*... Teknika normigado okazas en la plej diversaj kampoj, kaj inkluzivas lingvojn. *Aa (afara), ab (abĥaza), af (afrikansa), ak (akana), am (amhara), ar (araba), as (asama), ay (ajmara)*... Lingvokodoj, ekzemple, estas normigendaj kaj normigataj. Normiga produkto en finpreta formo ĉiam estas **kolektiva akordo** inter ne plene samopiniaj partioj. Por ke ĝi estu utila, necesas ke plejmulto

da vidpunktoj estu esprimitaj. Planlingvoj ankaŭ estas lingvoj, sekve ankaŭ planlingvanoj reprezentas esprimindan vidpunkton.

Kiu normigada laboro okazas internacie rilate al lingvoj?

Ekzistas pluraj grupoj, kiuj pritraktas normigadon de lingvaj aspektoj. Grava instanco estas la teknika komitato de la Internacia Organizaĵo por Normigado (ISO), kiu okupiĝas pri diversaj temoj rilate al lingvoj, ĉefe terminologio, sed ankaŭ interalie tradukado kaj interpretado. Tiu teknika komitato (formale nomita ISO/TC 37) konsistas el **dudeko da laborgrupoj**, kiuj siaflanke okupiĝas pri konkretaj projektoj. Rimarkindas, ke la laboro plej ofte okazas en la angla, kvankam la rusa kaj la franca same estas laborlingvoj de ISO.

Kiel partopreni en normiga projekto?

UEA kiel kunlaboranta organizaĵo rajtas nomumi spertulojn en iu ajn el la laborgrupoj de ISO/TC 37. Tio volas diri, ke esperantlingva lingvisto povas anonci sin tiukadre por iu ekzistanta projekto kiu interesas ŝin aŭ lin. Partopreni en normiga projekto tute ne signifas prizorgi la rilatojn de UEA aŭ fari administradan laboron. Pri tiaj aspektoj okupiĝas UEA mem, pere de komisiito. Partopreni en normiga projekto sekve signifas esti **nomumita spertulo en iu laborgrupo** (nur en tiu laborgrupo), kaj fakte kontribui al iu normiga projekto (projekto de normo), partoprenante kunsidojn de la laborgrupo (surloke aŭ perinterrete), kontribuante al eventuala retlisto kaj komentante malnetojn de la normiga produkto.

Menciindas, ke ankaŭ UEA rajtas proponi novan normigan projekton. Tio, tamen, poste postulas konvinkadon de 10 ISO-membrolandoj pri la indeco de la pria temo. Verŝajne estas ĝis nun nepritraktitaj temoj, pri kiuj esperantolingvanoj povus interŝanĝi riĉajn spertojn kaj grave kontribui, ekzemple je la uzo de pontolingvo en tradukadoj homa aŭ maŝina. Ideoj ĉiukaze ĉiam bonvenas, kaj konkretajn proponojn oni povas prezenti al la komitato.

Kio konkrete okazas nuntempe?

Jen kelkaj praktikaj ekzemploj:

Ekzistantaj laborgrupoj: laborprincipoj de la terminologia fako, harmoniigado de terminologioj, tradukado, interpretado, ontologioj, datuminterŝanĝoj, administrado de datumbazo, reprezentado de plurlingvaj informoj, lingvokodoj, leksikografio, terminografio...

Ekzemploj de projektoj nuntempaj:

- Ĝeneralaj gvidlinioj pri tradukoprojektoj²
- Interpretado – gvidlinioj pri “komunumo-interpretado” (*community interpreting*)
- Interkongruenco kaj interuzeblo de ontologioj³

4.4 4401 sciencaj kaj fakaj verkoj en Esperanto

Por ricevi sian universitatan diplomon studentoj en Hungario devas fari ekzamenon ankaŭ pri iu fremda lingvo. En baza, bakalaŭra nivelo en multaj universitatoj ankaŭ Esperanto estas akceptata, sed en mastera grado (msc) – laŭ pasintjara leĝo – oni akceptas nur tiujn lingvojn, en kiuj pruveble ekzistas scienca kaj faka literaturo. Por helpi la studentojn de la koncernaj fakoj en la Esperanto-Centro Eventoj ni kompilis libro-liston pri fakaj verkoj kaj sciencaj libroj eldonitaj aŭ aperintaj en Esperanto – nekonsidere ilian nunan aĉetebilon.

Nia listo enhavas 4401 elementojn de la sekvaj fontoj:

² UEA sendis komenton pri aperinta malneto de la projekto.

³ UEA nomumis spertulon por tiu projekto.

- ĉiuj materialoj de STEB (Scienca kaj Teknika E-Biblioteko) ĉe www.eventoj.hu;
- libroj en la libroservo de UEA en kategorio scienco kaj tekniko;
- libroj kun scienca kaj teknika enhavo en la katalogo de Kolektaĵo Fajszai;
- artikoloj el Scienca Revuo en retejo ĉe Eventoj;
- artikoloj el la scienca revuo Teleskopo;
- artikoloj el Jura Revuo;
- listo pri aperintaj vortaroj en la retejo de UEA;
- enhavo de la verko "Fakverkoj" de Miroslav Malovec;
- librolisto en broŝuro de Rátkai Árpád pri faka aplikado ktp.

Ni konscias, ke la listo tute ne estas kompleta, nia celo estis nur helpi la juran agnoskon de Esperanto en hungariaj universitatoj.

La kolektaĵo estas atingebla ĉe la adreso: <http://www.eventoj.hu/sciencverkoj/>

La nuna fazo (aŭtuno 2012) estas rezulto de plurmonata laboro. Se iu volas daŭrigi kaj plikompleti la materialon, volonte ni transdonas la fontan xls-dosieron. Vi povas reagi, kaj aldoni vian komenton en nia nova retpaĝo ĉe: <http://www.facebook.com/Ret.Info>

Ni ĝojas, se ni povis iom helpi al la prestiĝo de Esperanto.

La kompilintoj *Szilvási László* kaj *Mészáros István*,

(Red.: Vidu krome:

<http://esperantomovado.blogspot.be/2012/12/pli-ol-4400-fakaj-verkoj-en-esperanto.html?sref=fb>)

4.5 *Scienca Revuo* sur DVD-o

La Internacia Scienca Asocio Esperanta (ISAE) intencas republikigi la arkivon de la *Scienca Revuo*. Tiu arkivo haveblas en du diversaj formoj, nome kiel lumdiskego (komputila DVD) kaj en la retejo de ISAE: <http://scienca-revuo.info>. La lumdiskego enhavos ĉiujn numerojn de la jaroj 1949-2011 (en unu DVD). Ĝi estos aĉetebla ĉe la Interkultura Centro Herzberg (ICH) en Germanio. Paralele la retejo de ISAE enhavos senpage ĉiujn individuajn artikolojn.

Aktualaj informoj pri la publikigo aperos en la retejo de ISAE. La artikoloj en la retejo disponeblas laŭ la permesilo CC BY-ND [1].

La numeroj sur la lumdiskego disponeblas laŭ la permesilo CC BY-NC-ND [2].

Aŭtoroj, kiuj ne konsentas pri la republikigo de siaj artikoloj anoncu sian nekonsenton al redaktisto@scienca-revuo.info ĝis la 31-a de marto 2013⁴. Nerespondo estos konsiderata kiel konsento.

La bibliografio 1949-2011 disponeblas en la retejo de ISAE: <http://scienca-revuo.info/pages/view/bibliografio>. Ni alvokas dissendi ĉi tiun mesaĝon al nunaj kaj tiamaj aŭtoroj de la Scienca Revuo.

Elkore salutas ISAE

[1] Permesilo CC BY-ND <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/2.0/deed.eo>

[2] Permesilo CC BY-NC-ND: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/dk/deed.eo>

---

⁴ Eble tio limdato estas tro severa. Ekzemple IpI pro malfrua apero bedaŭrinde ne povis publikigi la informon limdato-konforme. (Red.)

5 Language Problems & Language Planning (LPLP)

5.1 Enhavo de Vol. 36 (1-3/2012)

1/2012

Articles / Artículos / Aufsätze / Artikoloj

Individual agency in language planning: Chinese script reform as a case study
Zhao Shouhui and Richard B. Baldauf, Jr.

Language policies, language planning and linguistic landscapes in Timor-Leste
John Macalister

Droits linguistiques et droits de l'homme: Le cas de la Côte d'Ivoire
Paulin G. Djité

Interlinguistics / Interlingüística / Interlinguistik / Interlingvistiko

The Esperanto denaskulo : The status of the native speaker of Esperanto within and beyond the planned language community
Sabine Fiedler

Reviews / Críticas / Rezensionen / Recenzoj

John Milton and Paul Bandia (eds.). Agents of Translation.
Reviewed by Humphrey Tonkin

Jan Blommaert. The Sociolinguistics of Globalization.
Reviewed by Jingyang Jiang

Bernard Spolsky and Francis M. Hult (Eds.). The Handbook of Educational Linguistics.
Reviewed by Timothy Reagan

Detlev Blanke and Ulrich Lins (eds.). La arto labori kune: Festlibro por Humphrey Tonkin.
Reviewed by Gotoo Hitosi

2/2012

Articles / Artículos / Aufsätze / Artikoloj

Standardising Cornish: The politics of a new minority language
Dave Sayers

L'évidence des anglicismes dans les discours journalistiques français: Le cas du sport
Mélanie Bernard-Béziade et Michaël Attali

Official English in the constitutions and statutes of the fifty states in the United States
Eduardo D. Faingold

Officialization and linguistic acculturation of Spanish in the United States Catholic Church
Antonio Medina-Rivera

Interlinguistics / Interlingüística / Interlinguistik / Interlingvistiko

Esperanto and minority languages: A sociolinguistic comparison
KIMURA Goro Christoph

Reviews / Críticas / Rezensionen / Recenzoj

Emanuele Mambretti e Remo Bracchi. Dizionario etimologico-etnografico dei dialetti di Livigno e Trepalle DELT
Recensione di Federico Gobbo

Hywel Coleman (ed.). Dreams and Realities: Developing Countries and the English Language
Reviewed by Robert N. St. Clair

Becker, Ulrich (Hg.). Interlingvistiko kaj Esperantologio. Bibliografio de la publikaĵoj de Detlev Blanke. Kun dulingvaj enkondukoj kaj indeksoj. / Interlinguistik und Esperantologie. Bibliographie der Veröffentlichungen von Detlev Blanke. Mit Einführungen und Registern in Deutsch und Esperanto
Rezensioniert von Cornelia Mannewitz

Ines-Andrea Busch-Lauer und Sabine Fiedler (Hg.). Sprachraum Europa — Alles Englisch oder...?
Rezensioniert von László Marác

Luis M. Hernández Yzal, Árpád Máthé and Ana Maria Molera (eds.). Bibliografio de periodaĵoj en aŭ pri Esperanto
Reviewed by Humphrey Tonkin

3/2012

Articles / Artículos / Aufsätze / Artikoloj

Alemán coloniero como lengua minoritaria en peligro de extinción en el contexto sociolingüístico venezolano
Natalia Bondarenko Pisemskaya y Haidy Collin Breidenbach

Unequal language rights in the Nordic language community
Ari Páll Kristinsson and Amanda Hilmarsson-Dunn

Aménagement linguistique, éducation et cohésion sociale en contexte multiculturel: Le débat sur la langue française au Québec
Nadia Duchêne

Bilingualism versus multilingualism in the Netherlands
Marc van Oostendorp

André Martinet (1908–1999): An outstanding linguist and interlinguist of the twentieth century Johannes Klare

Reviews / Críticas / Rezensionen / Recenzoj

Michael Adams (ed.). 2011. From Elvish to Klingon: Exploring Invented Languages.

Reviewed by Dirk Elzinga

Paolo Valore (ed.). Multilingualism: Language, Power, and Knowledge.

Reviewed by Humphrey Tonkin

5.2 Nova ĉefredaktoro de LPLP: Prof. Timothy Reagan

La Estraro de UEA kaj la eldonejo John Benjamins lastatempe anoncis la elekton de *prof. d-ro Timothy Reagan* kiel la nova ĉefredaktoro de la revuo „Language Problems and Language Planning“, LPLP (Lingvaj Problemoj kaj Lingva Planado). La revuo, kiun eldonas la konata lingvistika eldonejo John Benjamins (Amsterdamo/Filadelfio), estas la organo de „Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj“ (CED), la esplora fako de UEA. La elekto rezultis el rekomendo de serĉkomitato prezidata de *prof. d-ro Sabine Fiedler* (Universitato de Leipzig).

D-ro Reagan estas internacie konata specialisto pri lingva politiko en edukado kaj pri fremdlingva edukado. Li ankaŭ verkis librojn pri komparaj neeŭropaj aliroj al klerigo. Li aparte interesiĝas pri gestolingvoj (pri kiuj li abunde verkis), pri sudafrikaj lingvoj kaj pri planlingvoj. Li scipovas Esperanton, ĉeestis kelkajn UK-ojn, kaj rolis kiel estrarano kaj nun konsilanto de la usona fondaĵo Esperantic Studies Foundation.

D-ro Reagan estas dekano de la Fakultato pri Edukado ĉe la Universitato Nazarbajev (Astana, Kazahio). Li estis nomumita en 2012, kun la tasko krei la studprogramon kaj dungu la unuajn profesorojn por nova fakultato, kies instrulingvo estos la angla. Antaŭe li estis katedra profesoro en la Ŝtata Universitato de Centra Konektikuto, Usono. Antaŭ tio li rolis kiel vicdekano pri edukado en la Universitato de Konektikuto, dekano pri edukado en la Universitato Roger Williams (Usono), kaj dekano pri humanecaj studoj en la Universitato de Witwatersrand (Sud-Afriko).

Inter la lingvoj kiujn li konas estas la rusa, la franca, la hispana kaj la afrikansa. Inter liaj lastatempaj verkoj estas „Language Policy and Language Planning for Sign Languages“ [Lingvopolitiko kaj lingvoplanado por gestolingvoj] (2010) kaj „Language Matters: Reflections on Educational Linguistics“ [Lingvaj aferoj: Konsideroj pri eduka lingvistiko] (2009). Lia libro „Non-Western Educational Traditions“ [Neokcidentaj klerigaj tradicioj] jam atingis la trian eldonon (2005).

D-ro Reagan transprenas la gvidadon de LPLP de *prof. d-ro Humphrey Tonkin*, kiu tra tridek jaroj estis administra redaktoro, redaktoro kaj lastatempe ĉefredaktoro de la revuo. D-ro Tonkin daŭre rolos kiel emerita redaktoro, helpante pri redaktado kaj juĝlegado de manuskriptoj. D-ro Reagan estas jam membro de la redakta komitato de LPLP, kaj li kaj d-ro Tonkin estas multjaraj proksimaj kunlaborantoj. Restos anoj de la redakcia teamo *prof. d-ro Probal Dasgupta* (redaktoro), *prof. d-ro Mark Fettes* (redaktoro), *prof. d-ro Sabine Fiedler* (interlingvistika redaktoro), kaj *prof. d-ro Frank Nuessel* kaj *d-ro Federico Gobbo* (recenzaj redaktoroj).

(Gazetaraj Komunikoj de UEA; N-ro 497; 2013-04-17)

6 Honorigo de *Helmar Frank* okaze de lia 80-a naskiĝtago

6.1 La festlibro

Okaze de la 80-a naskiĝtago de la nekutime multflanka kaj produktiva germana sciencisto *Helmar Frank* (19. 02. 2013) liaj kolegoj, kunlaborintoj, amikoj kaj aliaj fakuloj al li dediĉis fest-libron:

Barandovská-Frank, Věra (2013, Red.): Littera scripta manet. Serta in honorem Helmar Frank. Paderborn: Institut für Kybernetik/ Dobřichovice (b. Praha): KAVA-PECH, 728 S., ISBN 978-3-929853-18-6, ISBN 978-80-87169-39-1. (41 EUR).

La libro estas havebla ĉe: Akademia Libroservo/ IfK Kleinenberger Weg 16, D-33100 Paderborn, Tel. +49(0)5251-64200, Fax -8771101, vera.barandovska@upb.de kaj ĉe la libroservo de UEA (<http://katalogo.uea.org/>)

La volumo entenas tekstojn de 60 aŭtoroj (de 4 kontinentoj). La tekstoj estas enkondukitaj per biografieto de la aŭtoro (kun foto), kaj anglalingva resumo. La kontribuoj aperas en la gepatra lingvo de la aŭtoroj kune kun esperanta traduko. Krom la menciitaj faktekstoj la festlibro entenas la tradician Tabula gratulatoria (listo de gratulantoj), enkondukoj, biografio de la jubileulo, listo de liaj publikaĵoj kaj fotojn de li el diversaj vivo-etapoj.

Prof. Helmar Frank laboris pri diversaj sciencaj disciplinoj (i.a. matematiko, kibernetiko, didaktiko de fremdlingva instruado, lingvo-politiko, interlingvistiko). La kontribuoj rilatas al tiu multfakeco.

Interlingvistojn aparte povus interesi jenaj ĉapitroj:

Davide ASTORI: How to „age” a language: the “arcaicam esperantom” of Manuel Halvelik / Come “invecchiare” una lingua: l’“arcaicam esperantom” di Manuel Halvelik / Kiel “maljunigi” lingvon: la ‘arcaicam esperantom’ de Manuel Halvelik

Věra BARANDOVSÁ-FRANK: The pioneer Czech conlanger Dr. Jan Lukeš / Český „praconlanger“ Dr. Jan Lukeš / Čeĥa „praconlanger“ Dr. Jan Lukeš

Norman BERDICHEVSKY: 125 years of Esperanto – why and how it is different / 125 jaroj de Esperanto – kial kaj kiel ĝi estas diversa

Gerrit BERVELING: My first taste of Latin / Mijn eerste Latijn / Mia unua Latina

Detlev BLANKE: On the role of the specialist newsletter “Informilo por interlingvistoj” / Zur Rolle des Fachbulletins “Informilo por interlingvistoj” / Pri la rolo de la faka bulteno “Informilo por interlingvistoj”

Josef DÖRR: Available word forms for Esperanto-neologisms (A good word form searches its sense) / verfügbare wortformen für neuwörter in esperanto (gute wortform sucht bedeutung) / disponeblaj vortformoj por esperantaj nov-vortoj (bona vortformo serĉas signifon)

Sabine FIEDLER: Max Müller on a universal language / Max Müller zum Thema Universalsprache / Max Müller pri universalaj lingvoj

Wolfgang GÜNTHER: Cultures of sustainability – the ecological dimension of Esperanto
Kulturen der Nachhaltigkeit – die ökologische Dimension des Esperanto / Kulturoj de
daŭropoveco – la ekologia dimensio de Esperanto

Zlatko HINŠT: Limitations in Esperanto for use of the preposition “po” / Ograničenja u
esperantu za uporabu prijedloga “po” / Limigoj en Esperanto por la uzo de la prepozicio
“po”

Vjačeslav HROMOV: The value of Latin for modern Europe / Valoro de la Latina por
nuntempa Eŭropo

Iłona KOUTNY: Esperanto in speech synthesis / Eszperantó a beszéd-szintézisben / Esperanto
en parolsintezo

Haitao LIU: Quantitative aspects of Esperanto / Shijieyu de jiliang tezheng / Kvantaj aspektoj
de Esperanto

György NANOVSZKY: Present state of international language and its possible future in
international relations / Egy nemzetközi nyelv jelene és jövője a mai nemzetközi
kapcsolatokban / Nuntempo de internacia lingvo kaj ĝia ebla estonteco en la internaciaj
rilatoj

Seán O’RIAIN: Esperanto in „Linguistic Justice for Europe & for the World“ / Esperanto in
„Ceartas Teanga don Eoraip & don Domhan“ / Esperanto en „Lingva justeco por Eŭropo
kaj por la mondo“

Eva POLÁKOVÁ: Possibilities and dangers of the online communication / Možnosti a
nebezpečnostvá on-line komunikácie / Ebloj kaj danĝeroj de retkomunikado

Anatolij ŜEJPAK, Valerij POROŠIN, Svetlana SMETANINA: Quality improvement of
technical education via Esperanto / Повышение качества технического образования
благодаря эсперанто / Plibonigo de kvalito de teknika klerigo pro Esperanto

Gennadij ŜILO, Liana TUĤVATULLINA: Esperanto and a new page in the theory and
practice of international expert research / Эсперанто и новая страница в теории и
практике международных экспертных исследований / Esperanto kaj nova paĝo en la
teorio kaj praktiko de internaciaj ekspertaj esploroj

Bernhard WAGNER: The Esperanto movement in German language radio / Die Esperanto-
Bewegung im deutschsprachigen Rundfunk / La Esperanto-movado en la germanlingva
radio

Bengt-Arne WICKSTRÖM: Ethnic minority rights and migration / Rechte für ethnische
Minderheiten und Einwanderung / Rajtoj de etnaj malplimultoj kaj enmigrado

6.2 Publikaĵoj de *Helmar Frank* en Esperanto

Redaktis *Věra Barandovská-Frank*

Mallonga Enkonduko en la Kibernetikan Pedagogion. En: H. BEHRMANN, S.; ŠTIMEC, S.
(Red.): Klerigo kaj Prikalkulado. Europäische Reihe: Entnationalisierte Wissenschaft. Bd.
1. Bamberg: difo-druck 1976, p. 9-50

- La lerntempo enplanigenda depende de la instrusistemo. En: JARMARK, S.; JANUSZKIEWICZ, F. (Red.): *Technologia Kształcenia*. Poznań: Zakład Graficzny Politechniki Poznańskiej 1976, p. 586-591
- La esencaj trajtoj de la Paderborna modelo por la lingvo orientiĝ-instruado. En: CARLEVARO, T.; LOBIN, G. (Red.): *Einführung in die Interlinguistik*. Enkonduko en la Interlingvistikon. Europäische Reihe: Entnationalisierte Wissenschaft Bd. 2. Alsbach: Leuchtturm 1979, p. 173-174
- Planlingva dokumentado. En: CARLEVARO, T.; LOBIN, G. (Red.): *Einführung in die Interlinguistik*. Enkonduko en la Interlingvistikon. Europäische Reihe: Entnationalisierte Wissenschaft Bd. 2. Alsbach: Leuchtturm 1979, p. 199-209
- Pri la relativa lernfacileco de la Internacia Lingvo. En: CARLEVARO, T.; LOBIN, G. (Red.): *Einführung in die Interlinguistik*. Enkonduko en la Interlingvistikon. Europäische Reihe: Entnationalisierte Wissenschaft Bd. 2. Alsbach: Leuchtturm 1979, p. 147-155
- Strategioj por enkonduki la Internacian Lingvon en la socion. En: CARLEVARO, T.; LOBIN, G. (Red.): *Einführung in die Interlinguistik*. Enkonduko en la Interlingvistikon. Europäische Reihe: Entnationalisierte Wissenschaft. Bd. 2. Alsbach: Leuchtturm 1979, p. 227-247
- Teorio kaj mezurmetodo de la lernplifaciligado en la fremdlingvo-pedagogio. En: LOBIN, G.; FRANK, H. (Red.): 3. Werkstattgespräch "Interlinguistik in Wissenschaft und Bildung". 3-a Laborkonferenco "Interlingvistiko en scienco kaj klerigo". Laborpresaĵo Nr. 47. Paderborn: FEoLL-GmbH 1979, p. 27-36
- La influo de la Internacia Lingvo, lernita dum lingvo-orientig-instruado en la elementa lernejo, al la lerneja sukceso posta. En: Internacia Somera Universitato (ISU) 32a sesio, 28.7.-4.8.1979, Luzern.
- Kion komunan havas kibernetika pedagogio kaj interlingvistiko? Was haben Kybernetik, Pädagogik und Interlinguistik miteinander zu tun? En: MEYER, I. (Red.): 4. Werkstattgespräch "Interlinguistik in Wissenschaft und Bildung". 4-a Laborkonferenco "Interlingvistiko en scienco kaj klerigo". Laborpresaĵo Nr. 57. Paderborn: FEoLL-GmbH 1980, p. 28-32
- Kibernetiko kaj la Internacia Lingvo. Eŭropa dokumentaro, 1981/Nr.32, p. 53-58
- Kibernetiko kaj interlingvistiko: enkondukaj rimarkigoj. En: FRANK, H.; YASHOVARHDHAN; CZISKE R. (Red.): *Kibernetiko de la homa lingvo kaj aliaj internacilingvaj aktoj de la IX-a Internacia Kongreso de Kibernetiko*. Budapest: HEA / Paderborn: Institut für Kybernetik 1981, p. 11-18
- Kibernetiko kaj interlingvistiko: enkondukaj rimarkigoj. En: FRANK H.; YASHOVARHDHAN; FRANK-BÖHRINGER, B. (Red.): *Beiträge zur Sprachkybernetik und internationalen kybernetischen Fachsprache*. Paderborn: E-Centro 1981, p.11-18
- Kibernetike-pedagogia teorio de la lingvo-orientiga instruado. En: FRANK, F.; YASHOVARHDHAN; CZISKE, R. (Red.): *Kibernetiko de la homa lingvo kaj aliaj internacilingvaj aktoj de la IXa Internacia Kongreso de Kibernetiko*. Budapest: HEA / Paderborn: Institut für Kybernetik, p.123-144
- Kibernetike-pedagogia teorio de la lingvo-orientiga instruado. En: FRANK, H.; YASHOVARHDHAN; FRANK-BÖHRINGER, B. (Red.): *Beiträge zur Sprachkybernetik und internationalen kybernetischen Fachsprache*. Paderborn: E-Centro 1981, p.123-144
- Antaŭrimarkigoj. En: FRANK, H.; YASHOVARHDHAN; CZISKE, R. (Red.): *Kibernetiko de la homa lingvo kaj aliaj internacilingvaj aktoj de la IXa Internacia Kongreso de Kibernetiko*. Budapest: HEA / Paderborn: Institut für Kybernetik 1981, p.3-8

- Antaŭrimarkigoj. En: FRANK, H.; YASHOVARHDAN; CZISKE, R. (Red.): Beiträge zur Sprachkybernetik und internationalen kybernetischen Fachsprache. Paderborn: E-Centro 1981, p. 3-8
- Kibernetiko kaj interlingvistiko: enkondukaj rimarkigoj. En: FRANK, H.; YASHOVARHDAN; FRANK-BÖHRINGER, B. (Red.): Lingvokibernetiko/Sprachkybernetik. Tübingen: Narr Verlag 1982, p. 11-18
- Kibernetike-pedagogia teorio de la lingvo-orientiga instruado. En: FRANK, H.; YASHOVARHDAN, FRANK-BÖHRINGER (Red.): Lingvokibernetiko/Sprachkybernetik. Tübingen: Narr Verlag 1982, p. 123-144
- Mikrokomputila apogo de la eksperimenta kibernetika psikologio. En: KOUTNY, I. (Red.): Apliko de Komputiloj en Psikologio, Medicino kaj Agrikulturo. Kongreslibro VI de Interkomputo - 1982. Budapest: Neumann János Számítógéptudományi Társaság, p. 7-20
- Antaŭrimarkigoj. En: FRANK, H.; YASHOVARHDAN; FRANK-BÖHRINGER, B. (Red.): Lingvokibernetiko/Sprachkybernetik. Tübingen: Narr Verlag, 1982, p. 3-8
- Kibernetiko kaj la Internacia Lingvo. En: Horizonto, 1982, 7, Nr. 38 (2), p. 35-41
- FRANK, H.; HILGERS, R.; MEINHARDT, G.; WAGNER, H.; MEYER, I.: Aŭtomata planlingva dokumentado per la sistemo PREDIS. En: FRANK, H.; YASHOVARHDAN; FRANK-BÖHRINGER, B. (Red.): Lingvokibernetiko/Sprachkybernetik. Tübingen: Narr Verlag 1982, p. 52-57
- Noto pri proponita sciencoklasigo por strukturigi sciencan akademion. En: grkg/ Human-kybernetik, 1983, Bd. 24, 4, p. 164
- Ĉu la inteligento estas mezurebla? Ĉu heredebla? Prelego dum la 36a sesio de la Internacia Kongresa Universitato okaze de la 68a UK, Budapest, 1983-08-01. Rotterdam: UEA 1983, 26 p.
- Propedeŭtika valoro de la Internacia Lingvo (dulingve kun japana traduko). En: Lingvo internacia en perspektivo, 1984, 5, p. 4-22
- Kial kompleksigo plirapidigas la lernadon? Actes du Xe Congrès International de Cybernétique. Symposium XVIII. Cybernetics and Psychology. Namur: Association Internationale de Cybernétique, 1984, p. 30-37
- Kiel utile difini la kibernetikon? Actes du Xe Congrès International de Cybernétique. Namur: Association Internationale de Cybernétique, 1984, p. 49-58
- Propedeŭtiko de la klerigscienco prospektiva/Vorkurs zur Prospektiven Bildungswissenschaft. (Aktoj de Akademio Internacia de la Sciencoj San Marino Nr. 1., Beiband zu Bd. 25/1984 der grkg/Humankybernetik). Tübingen: Narr 1984, VIII, 126 p.
- Ĉu la inteligento estas mezurebla? ĉu heredebla? En: Sciencaj komunikaĵoj, 1985, 3, (n-ro 10), p. 18-36
- Esploroj kaj evoluigoj en la interkampo de interlingvistiko kaj kibernetika pedagogio. En: ROKICKI, R. (Red.): Acta Interlinguistica. Scienca interlingvistika simpozio 1984. Warszawa: Akademickie Centrum Interlingwistyczne 1985, p. 161-174
- La lingvorevolucia potencialo de la kibernetiko. En: J. v. Neumann Society f. Computing Sciences (Red.): Language cybernetics, Educational cybernetics. Lingvokibernetiko, Pedagogia kibernetiko. Cybernétique de la langue, Cybernétique de l' education. (Prelegoj de la 1-a TAKIS-kongreso 1985). Budapest: ETK Nyomdauzem, 1985, p. 58-66
- Propedeŭtiko de la klerigscienco prospektiva. (dulingve kun ĉina traduko). Peking: Ĉina Esperanto Eldonejo 1986, 127 p.
- Utileco de la Internacia Lingvo kiel pontlingvo por edukado kaj scienca komunikado. En: UMEDA Y. (Red.): Socilingvistikaj aspektoj de la Internacia Lingvo. Tokio: Japana Esperanto-Instituto 1987, p.135-140
- Propedeŭtika valoro de la Internacia Lingvo. En: Serta Gratulatoria in Honorem Juan Régulo. II. Esperantismo. La Laguna 1987, p. 213-222
- La Internacia Lingvo kiel scienca komunikilo. En: Sennaciulo 58, n-ro 7-9, 1987, p. 78-79

- La interna kontraŭdiro en la esprimo software. En: PALAVECINO, J.C. (Red.): Cibernética. Ordinadors y Teoria de Sistemes. Actes de Interkibernetik '87. Tarragona.: C. Bou, 1988, p. 7-14
- Akademio Internacia de la Sciencoj San Marino. Paderborn, San Marino: AIS/SubS, 1988, 5 p.
- Propedeŭtika valoro de la Internacia Lingvo. En: Mondo de Universitato 1988 (n-ro 2), Dankook: Esperanto-Instituto de Dankook Universitato, p. 5-17
- Perkomputila reguligo en la instruado kaj ekzamenado de fremdlingva vortprovizo. En: Actes du XIe Congrès International de Cybernétique. Namur: Association Internationale de Cybernétique, 1989, p. 391-397
- FRANK, H., LEHNER, L.: Perkomputila imitado de klasikaj, enobjektivigitaj instrusistemoj. En: Actes du XIe Congrès International de Cybernétique. Namur: Association Internationale de Cybernétique, 1989, p. 381-389
- Moralo pri komunikado/Kommunikationsmoral. En: Akademio Internacia de la Sciencoj/AIS (Red.): Aktoj de SUS. Alsbach/Bergstr.: Leuchtturm, 1990, 28 p.
- BARANDOVSKÁ, V.; FRANK, H.: Lernplifaciligilo pro antaŭmetitaj lingvokursoj. En: Internacia Pedagogia Revuo. Organo de Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj 4/1991, p. 11-15
- FRANK, H.; BARANDOVSKÁ, V.; YASHOVARDHAN: Kiel utile difini la nocion "interlingvistiko". En: Filozofia Revuo SIMPOZIO, 1991, Nr. 18, p. 13-20
- FRANK, H.; BARANDOVSKÁ, V.; YASHOVARDHAN: Kiel utile difini la nocion "interlingvistiko". En: GrKG/ Humankybernetik, 32, 4, 1991, p. 182-190 (Nachdruck)
- Propedeŭtika valoro de la Internacia Lingvo/ Propedeutická hodnota mezinárodního jazyka. Dobřichovice (Praha): KAVA-PECH 1991, 19 p.
- FRANK, H.; FORMAGGIO, E.: La profito el propedeŭtika (speciale lingvo-orientiga) instruado depende de aĝo kaj transfero. En: grkg/Humankybernetik 1992, 33, 4, p. 164-174
- NEERGARD, P., FRANK, H., HENGST, M.: Studoj pri mezurado kaj modeligo de la ĝeneraliga lernprocezo por la fakdidaktiko de la sempatologio. Parto A-E. En: Aktoj de Internacia Scienca Akademio Comenius, volumo 1. Pekino: Ĉina Esperanto-Eldonejo 1992, p. 79-108
- Psikokibernetikaj ekkonoj pri la ILo-lernado / Psychocybernetical results about ILo-learners. Processings of the International Conference J. A. Comenius' Heritage and Education of man for the 21st century 1992. Praha: Karolinum 1998, 12 p.
- Ĝeneraligo de la lingvopedagogia aplikado de la kibernetika transferteorio. En: Actes du XIIe Congrès Internationale de Cybernétique Namur 1992. Namur: Association Internationale de Cybernétique, 1993, p. 382-386
- Noto pri la Pŭlpána originalec-mezuro de problemsolvoj. En: grkg/Humankybernetik 1993, 34, 4, p. 162
- Propedeŭtika valoro de la Internacia Lingvo (kun angla traduko). En: MAXWELL D.; PREOTU, M.; TACU, M. P. (Red.): Lingvo kaj kibernetiko. Dobřichovice (Praha): KAVA-PECH 1994, p. 98-113
- Kibernetiko kaj la Internacia Lingvo (kun angla traduko).. En: MAXWELL D.; PREOTU, M.; TACU, M. P. (Red.): Lingvo kaj kibernetiko. Dobřichovice (Praha): KAVA-PECH 1994, p.113-117
- Propedeŭtika valoro de la Internacia Lingvo. En: MAYER, H.; MAITZEN, H. M.; TIŠLJAR, Z. (Red.): Aktoj de Internacia Scienca simpozio "Esperanto centjara". Vieno: Pro Esperanto 1994, p. 59-70
- BARANDOVSKÁ, V.; FRANK, H.: Instrulingvo kaj lernsukceso. En: grkg/ Humankybernetik 1994, 35, 2, p. 59-71

- Teoria pravigo kaj ĝeneraligo de klasika preskribo por la ripetad-ofteco en instruprogramoj. En: Actes du XIVe Congrès International de Cybernétique. Namur: Association Internationale de Cybernétique 1995, p. 777 – 781
- Sciencoteoria enordigo kaj analizo de la komunikadkibernetiko. En: Actes du XIVe Congrès International de Cybernétique. Namur: Association Internationale de Cybernétique 1995, p. 796 – 801
- Progresoj de kaj interrilatoj inter la kvar bazaj komunikadkibernetikaj branĉoj: informaciestetiko, informacipsikologio, klerigkibernetiko kaj lingvokibernetiko. En: Actes du XIVe Congrès International de Cybernétique. Namur: Association Internationale de Cybernétique 1995, p. 793 – 795
- Sciencoteoria enordigo kaj analizo de la komunikadkibernetiko: En: Scienco kaj kulturo 1995, 1, p. 39-41 (parto 1); 1995, 2, p. 10-14 (parto 2)
- Informationsästhetik. Kybernetische Ästhetik - Aesthetokybernetik/ Informaciestetiko - Kibernetika estetiko – estetikkibernetiko. Sibiu: AIS 1995¹, 68 p.
- Informationsästhetik. Kybernetische Ästhetik – Aesthetokybernetik/ Informaciestetiko – Kibernetika estetiko – estetikkibernetiko. Paderborn: Akademia Libroservo-IfK 1997², 101 p.
- Die Internationale Akademie der Wissenschaften (AIS) San Marino und ihre Sektion für Kybernetik. La Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) San Marino kaj ĝia Sekcio pri Kibernetiko. En: PIOTROWSKI, S. (Red.): Kybernetische Ursprünge der europäischen Bildungstechnologie. Akademia Libroservo -IfK Paderborn 1996, p. 91 - 96.
- Senco kaj esenco de la Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) San Marino. Resumo de decidoj, diskutrezultoj kaj oficialaj sciigoj de AIS, aktualigita de ties fondoprezidanto kaj deĵoranta prezidanto. En: BARANDOVSKÁ-FRANK, V. (Red.): Eŭropa Kalendaro / Fasti Europenses 1997-1998. Akademia Libroservo-IfK Paderborn 1996, p. 88 – 92
- Der Europaklub: Was war er? Was soll aus ihm werden? La Eŭropa Klubo: Kio ĝi estas? Kio ekestu el ĝi? / Kernforderungen einer europäischen Sprachpolitik. Kernpostuloj de eŭropa lingvopolitiko. En: BARANDOVSKÁ-FRANK, V. (Red.): Eŭropa Kalendaro / Fasti Europenses 1997-1998. Akademia Libroservo-IfK Paderborn 1996, p. 74 – 86
- Klerigkibernetiko/ Bildungskybernetik. Nitra: SAIS, Bratislava: Esprima, München: KoPäd 1996, 222 p.
- FRANK, H.; FRANKE, H.W.: Ästhetische Information / Estetika informacio. Akademia Libroservo-IfK Paderborn 1997, 147 p.
- La paderborna eksperimento pri lingvoorientiga instruado. En: SELTEN, R. (Red.): La kostoj de eŭropa lingva (ne)komunikado. Romo: EspERanta Radikala Asocio 1997, p. 75-78
- Bazaj principoj de ĝusta lingvopolitiko kaj ilia realigo en scienca akademio. En: Al lingva demokratio/ Towards language democracy/ Vers la démocratie linguistique. Aktoj de la Nitobe-simpozio de internaciaj organizaĵoj/ Proceedings of the Nitobe Symposium of International Organizations/ Actes du symposium Nitobe des organisations internationales 20.-23.VIII-1996, Rotterdam: Universala Esperanto-Asocio 1998, p. 170-172
- FRANK, H.; BARANDOVSKÁ-FRANK, V.: Machbare Mehrsprachigkeit in Europa und der wissenschaftlichen Welt/ Farebla plurlingveco en Eŭropo kaj en la scienca mondo. En: grkg/Humankybernetik, 1998, 39, 1, p. 36-40
- FÖSSMEIER, R; FRANK, H.: Protokolo de la interparolado kun prezidento Prof. Miĥajl Gorbaĉov en Moskvo, 1998-03-26 kadre de la 2-a Rusa AIS-Sesio/ Protokoll des Gesprächs mit Präsident Prof. Michail Gorbatschow in Moskau, 1998-03-26, im Rahmen der 2. russischen AIS-Tagung. En: grkg/Humankybernetik 1998, 39, 2, p. 91-96
- Empiria pravigo de la naiva komparado de mezumaj lernejoj notoj en la klerigkibernetika transferanalizo. Actes du XVe Congrès International de Cybernétique. Namur: Association Internationale de Cybernétique 1998, S. 701-705

- Ekevoluigo de nova komunikadmoralo por la kibernetika epoko. Actes du XVe Congrès International de Cybernétique. Namur: Association Internationale de Cybernétique 1998, S. 757-764
- FRANK, H.; LOBIN, G.: Lingvo-orientiga instruado. Klerigscienca kontribuo al la lingvokibernetiko interlingvistika/ Sprachorientierungsunterricht. Ein bildungswissenschaftlicher Beitrag zur interlinguistischen Sprachkybernetik. Nitra: SAIS/ München: KoPäd 1998, 280 p.
- Ekesto kaj celoj, identeco kaj memkompreno de la Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) San Marino. Unua Libro el kaj pri AIS/ Erstes Buch aus der und über die AIS. En: FÖSSMEIER, R.; FRANK, H. (Red.): AIS. Akademio Internacia de la Sciencoj San Marino/ Die internationale Akademie der Wissenschaften San Marino. Paderborn: Akademia Libroservo-IfK 2000, p. 3-124
- FRANK, H.; POLÁKOVÁ, E.: Planungsbeiträge zur kommunikationskybernetischen Terminologiearbeit/ Kontribuoj al la planado de la komunikadkibernetika terminologilaboro. En: grkg/Humankybernetik 2001, 42, 2, p. 80-81
- Antaŭkonsideroj pri revizio de la klerigkibernetiko. En: POLÁKOVÁ, E. (Red): Terminológia technológie vzdelávania. Niektoré problémy a slovník vybraných pojmov. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa 2000, p. 15-31
- Kial kaj kiel sekurigi la estontecon de la klerigteknologio sur kibernetika fundamento? En: SEDLÁČEK, J.; BÍLEK, M. (Red): Kybernetické modely ve vzdělávání a v mezilidské komunikaci. Hradec Králové: Gaudeamus 2001, p. 32-47
- Kiel senpere montri la proporciecon inter informacio kaj tempoj de apercepto respektive reago? En: POLÁKOVÁ, E. (Red.): Kybernetika v teórii a praxi. Zborník 7. medzinárodného kongresu TAKIS Nitra 02.-05.07. 2002. Nitra: SAIS 2002, p. 95-102
- FRANK, H.; MAKSIMOVA, N.: Informationstheorie für Kommunikationswissenschaftler/ Informaciteorio por komunikadsciencistoj. Moskva-Roslavl: MGIU 2003, parto I 50 p., parto II 119 p., parto III 84 p.
- FRANK, H.; MAKSIMOVA, N.: Informationstheorie/ Informaciteorio. München: KoPäd 2004, XII + 278 p.
- FRANK, H.; SELTEN, R.: Für Zweisprachigkeit in Europa. Argumente und Dokumente / Por dulingveco en Eŭropo. Argumentoj kaj dokumentoj. Paderborn: IFB Verlag/ Akad. Libroservo 2005, 112 p.
- La sibiua programo de eŭrolingvistiko. En: Interlinguistica Tartuensis VIII. Tartu: Universitas 2005, p. 46-49
- Kial kaj kiel enfiltri la Internacian Lingvon en la sciencon. En: Scientia Revuo 2006, 57, 4, 207, p. 179-201
- La Sibiua programo de la Eŭrolingvistiko. En: BORBONE, P. G.; MENGOZZI, A.; TOSCO, M. (Red.): Loquentes linguis. Studi linguistici e orientali in onore di Fabrizio A. Pennacchietti. Wiesbaden: Harrassowitz 2006, p. 261-276
- La paderborna eksperimento pri lingvoorientiga instruado. En: grkg/ Humankybernetik 2008, 49, 1, p. 42-52 (Represigo)
- Senco kaj esenco de la Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) San Marino/ Sinn und Wesen der Internationalen Akademie der Wissenschaften (AIS) San Marino. En: grkg/ Humankybernetik 2008, 49, 1, p. 61-62 (Represigo)
- Kernforderungen einer europäischen Sprachpolitik/ Kernpostuloj de eŭropa lingvopolitiko. En: grkg/ Humankybernetik 2008, 49, 1, p. 59-60 (Represigo)
- Informaciestetikaj kaj interlingvistikaj instigoj al la evoluo de la komunikadkibernetiko. En: grkg/ Humankybernetik 2008, 49, 1, p. 53-55 (Represigo)

(grkg = **G**rundlagenstudien aŭs **K**ybernetik und **G**eisteswissenschaft, Paderbonn/Germanio)

7 Bibliografio de *prof. KIMURA Goro Christoph*

Okaze de nomumo de KIMURA Goro Christoph al profesoro pri germana kaj eŭropaj studoj al la Fakultato por Fremdaj Lingvoj kaj Studoj ĉe Sophia-Universitato Tokio oni publikigas lian liston de publikaĵoj.

Prof. Kimura aktuale estas gastprofesoro ĉe la Katedro pri Lingvo-uzo kaj Lingvo-komparo ĉe la Eŭropa Universitato Viadrina en Frankfurt/Oder (Frankfurto/Odro)/Germanio.

Red.

7.1 Biografieto

KIMURA Goro Christoph naskiĝis 29.03.1974 en Nagoya (Japanujo). Unue li diplomiĝis pri germanaj studoj ĉe Tokia Universitato pri Fremdaj Studoj. Poste magistriĝis 1999 ĉe Hitotsubashi-Universitato en Tokio. Doktoriĝis tie 2002 kun tezo pri homaj intervenoj por vivteni kaj revivigi malplimultajn lingvojn. 2002-2004 docento ĉe Keio-universitato. 2004 docento ĉe Sophia-universitato. 2007 vicprofesoro. Ĉe Sophia-universitato li instruas pri germana lingvo kaj socio, eŭropa lingvopolitiko kaj internaciaj rilatoj. Krome li instruas germanan lingvon kaj socilingvistikon ĉe Keio-universitato. Membro de redakta komitato de fakaj revuoj *Kotoba to Syakai* [lingvo kaj socio] (Tokio: Sangensha), *Syakaigengogaku* [Socilingvistiko] (Gifu: Syakaigengogaku kankokai) kaj kuneldonanto de la libroserio *Studies on World Language Problems* (Amsterdam: John Benjamins).

7.2 Publikaĵoj

Elektitaj verkoj pri interlingvistikaj, lingvopolitikaj kaj lingvo-edukaj temoj

7.2.1 Libroj

1. (1999, red. kun USUI Hiroyuki): *Kotoba e no Kenri – Gengoken towa nanika* [Rajto al lingvoj: Kio estas lingvaj rajtoj?]. Tokio: Sangensha. 214 p.
2. (2004, kun YAMAMOTO Mayumi, USUI Hiroyuki): *Gengoteki kindai wo koete – tagengozyoukyou wo ikiru tameni* [Trans lingva moderno: Kiel vivi en multlingva socio]. Tokio: Akashi. 329 p.
3. (2004, kun Andreas Riessland, WARAGAI Ikumi, HIRATAKA Fumiya): *Modelle 1* [lernolibro de germana lingvo kun DVD kaj KD]. Tokio: Sanshusha. 77 p.
4. (2005, kun Andreas Riessland, WARAGAI Ikumi, HIRATAKA Fumiya): *Modelle 2* [lernolibro de germana lingvo kun DVD kaj KD]. Tokio: Sanshusha. 77 p.
5. (2005): *Gengo ni totte „jin'isei“ towa nanika. Gengokouchiku to gengoideorogi, Kerunougo to sorubugo wo jirei toshite* [Kian rolon ludas “intenco” por lingvoj?: Lingvo-konstruado kaj lingvaj ideologioj, traktitaj ĉe la ekzemploj de soraba kaj kornvala lingvoj]. Tokio: Sangensha. 608 p.
6. (2006, kun HIRATAKA Fumiya, Andreas Riessland, WARAGAI Ikumi): *Modelle 3* [lernolibro de germana lingvo kun DVD kaj KD]. Tokio: Sanshusha. 77 p.
7. (2008, red. kun YOSHIDA Naoko): *Azia ni okeru kousei na gengoseisaku ni mukete - daigokai nitobe simpoziumu kirokusyuu / Al justa lingvopolitiko en Azio - Aktoj de la 5a Nitobe-Simpozio / Towards Equitable Language Policy in Asia - Proceedings of the 5th Nitobe Symposium*. Tokio: European Institute of Sophia University, Japana Esperanto-Instituto. 217 p.
8. (2009, red. kun WATANABE Katuyosi): *Baikaigengoron wo manabu hito no tameni* [Por studantoj de interlingvistiko]. Kyoto: Sekaishisoshu. 356 p.
9. (2010, red. kun Makiko Hoshii, Tatsuya Ohta, Marco Raindl): *Grammatik lehren und lernen im Deutschunterricht in Japan – empirische Zugänge* [Instrui kaj lerni grammatikon de germana lingvo en Japanujo]. München: Iudicium, 178 p.

10. (2011, kun TAKAHASHI Ryosuke, Marco Raindl, MASAKI Akiko, NAKAGAWA Junko): Pafekuto hurezu doitugo nitizyoukaiwa [Perfektaj frazoj – germana por ĉiutago, kun KD]. Tokio: Kokusaigogakusha. 344 p.

7.2.2 Kontribuoj en libroj

1. (1995): Nia antaŭulo: la german-polaj “rekomendoj por histori-lernolibro”. En: Historio de Japanio kaj Koreio: Enkonduko, Kuboi Norio (Tradukita kaj eldonita de Esperanto-grupo por komuna lernolibro pri historio). Oosaka: Esperanto-grupo por komuna lernolibro pri historio, A-37-38.
2. (1998a): Raporto el la german-pola rilathistorio. En: Transnacia diskutado pri historio: Raporto de la 1-a kaj 2-a simpozioj pri rilathistorio inter Japanio kaj Koreio, red. Teraĵima Toŝio. Oosaka: Esperanto-grupo por komuna lernolibro pri historio, 42-46.
3. (1998b): Ĉu nia amatoreca agado havas sencon? En: Transnacia diskutado pri historio: Raporto de la 1-a kaj 2-a simpozioj pri rilathistorio inter Japanio kaj Koreio, red. Teraĵima Toŝio. Oosaka: Esperanto-grupo por komuna lernolibro pri historio, 46-47.
4. (2001): Intentionale Eingriffe in den Sprachgebrauch – Perspektiven und Probleme einer umfassenden Theoriebildung [Intencaj intervenoj en lingvouzon – perspektivoj kaj problemoj de ampleksa teoriformado]. En: Studien zur Interlinguistik//Studoj pri Interlingvistiko, red. Sabine Fiedler, LIU Haitao. Praha: KAVA-PECH, 19-29.
5. (2003a): Syousuugengo ni mirai wa aruka – Gengofukkou no siten kara [Ĉu malplimultaj lingvoj havas estontecon? – Perspektivoj de revivigo]. En: Sougouseisakugaku no saisentan III – Tayouka, Funsou, Tougou [Politika manaĝado III – diversiĝo, konfliktoj, integriĝo], red. INAGAKI Michio. Tokio: Keio daigaku shuppankai / Keio-Univ.-eldonejo, 179-197.
6. (2003b): Kune por pli solidareca mondo – Komunuma mono kaj Esperanto. In: Japana Esearo 3. Libroteko Tokio, 66-70.
7. (2004a): Hihanteki gengoisiki to igengokyouiku [Kritika konsciiĝo pri lingvoj en fremdlingva instruado]. En: Aete eigohentyou wo tou [Kritikaj demandoj pri troalta valorigo de la angla], red. Nihon Esuperanto gakkai sinpoziumu iinkai [simpozia komitato de Japana Esperanto-Instituto]. Tokio: Japana Esperanto-Instituto, 45-52.
8. (2004b): Naze nigengokyouiku nanoka – gengoken no kanten kara [Kial dulingvan edukadon? El vidpunkto de lingvaj rajtoj]. En: Roukyouiku to gengoken Edukado de surduloj kaj lingvaj rajtoj], red. Zenkoku rouzi wo motu oya no kai [Asocio de gepatroj de surdaj infanoj en Japanujo]. Tokio: Akashi, 79-89.
9. (2005a): Doitugo – Mondaihakken to zigakuzisyuu [Germana lingvo: Problemojn mem trovi kaj solvi]. En: Gaikokugokyouiku no ridezain [Redesegni fremdlingvan edukadon], red. HIRATAKA Fumiya, KOISHI Atsuko, YAMAMOTO Jun'ichi. Tokio: Keio daigaku shuppankai / Keio-Univ.-eldonejo, 74-86.
10. (2005c): Workshop 'Regionale Identität – die Herrnhuter' [laborgrupo pri regiona identeco: La Herrnhutanoj]. En: Kultur, Religion, Region. Junge Tschechen, Deutsche und Polen im vereinten Europa [Kulturo, religio, regiono. Junaj ĉeĥoj, germanoj kaj poloj en unuiĝinta Eŭropo], red. Frank Ahlmann. Berlin: Metropol, 257-260.
11. (2005d): Sorubu – Doitugoken to Surabugoken no hazama de [Soraboj inter germanoj kaj slavoj]. En: Sekai no senzyuuminzoku 06 Yooroppa [Indiĝenoj de la mondo 6: Eŭropo], red. HARA Kiyoshi, SHOJI Hiroshi. Tokio: Akashi, 138-153.
12. (2005, kun OKADA Toshiyuki): Doitu no gengohou [Prilingvaj juroj en Germanujo]. En: Ousyuu syokoku no gengohou [Lingva juro en Eŭropo], red. SHIBUYA Kenjiro. Tokio: Sangensha, 299-319.
13. (2006a): Gengo-tsuuka ron saikou [Repensi la komparon inter lingvo kaj mono el vidpunkto de komunumaj monoj]. En: Kotoba, kenryoku, sabetsu – gengoken kara mita zyouhouzyakusa no kaihou [Lingvo, povo, diskriminacio], red. MASIKO Hidenori.

Tokio: Sangensha, 79-106.

14. (2006b): Kyousei e no siten tosite no gengoken [Kiel lingvaj rajtoj kontribuas al “kunvivado”]. En: “Kyousei” no naizitu [Kion signifas “kunvivado”], red. UEDA Koji, YAMASHITA Hitoshi. Tokio: Sangensha, 11-27.
15. (2006c): Gengoseisaku kenkyuu ni okeru ningensogai wo koeru tameni [Kiel ĉesi malatenti homojn en prilingvaj esploroj]. En: Reitakudaigaku gengokenkyuusenta heisei 17nen kouenshuu [Prelegaro de la centro por prilingvaj esploroj ĉe Reitaku-Universitato en la akademia jaro 2005], red. Reitakudaigaku gengokenkyuusenta. Kasiwa: Reitaku-Universitato, 81–95.
16. (2006d): Minzoku no seika to soutaika – Doitu no syousuuminzoku sorubu ni okeru aidentiti to syuukyuu [Sanktigo kaj relativigo de etneco: La rolo de religio por la identeco de Soraboj]. En: Yooroppa ni okeru syuukyuu to aidentiti [Religio kaj identiteco en Eŭropo], red. Katolika centro de Sophia-Universitato. Tokio: Katolika centro de Sophia-Universitato, 27-33.
17. (2007a): Doitu ni okeru mainoriti gainen to seisaku [Koncepto kaj politiko pri malplimulto en Germanujo]. En: Mainoriti to wa nanika – Gainen to seisaku no hikakusyakaigaku [Kio estas malplimulto – Sociologia komparo pri koncepto kaj politiko], red. IWAMA Akiko, YU Hyo-Chong. Kyoto: Minerva, 119-143.
18. (2007b): Wakaranai kotoba to dou tsukiau ka – Doitu toubu no sorubugo tiiki ni okeru mazyoriti to mainoritigengo [Kiel reagi al lingvo kiun oni ne komprenas? – La plimulto alfronte al la malplimulta lingvo en la soraba regiono en orienta Germanujo]. En: Mainoriti to wa nanika – Gainen to seisaku no hikakusyakaigaku [Kio estas malplimulto – Sociologia komparo pri koncepto kaj politiko], red. IWAMA Akiko, YU Hyo-Chong. Kyoto: Minerva, 371-397.
19. (2007c): Ĉu malplimultaj lingvoj estas ekonomiaj malvenkintoj? - Perspektivoj de alternativa "ekonomiko de lingvoj" el vidpunkto de komunuma mono. En: Internacia Kongresa Universitato, 60a sesio, Johohamo, Japanio 4-11 aŭgusto 2007, red. Amri Wandel. Rotterdam: Universala Esperanto-Asocio, 112-121.
20. (2008a): Internaciaj lingvoj, fremdaj lingvoj kaj minoritataj lingvoj: interrilateco de lingvaj problemoj. En: Azia ni okeru kousei na gengoseisaku ni mukete – daigokai nitobe simpoziumu kirokusyuu / Al justa lingvopolitiko en Azio – Aktoj de la 5a Nitobe-Simpozio / Towards Equitable Language Policy in Asia – Proceedings of the 5th Nitobe Symposium, red. KIMURA Goro C., YOSHIDA Naoko. Tokio: European Institute of Sophia University, Japana Esperanto-Instituto, 76-80.
21. (2008b): Wie kann ein Dolmetschkurs gestaltet werden? – Beispiel eines praxisorientierten Unterrichtsprojekts an der Sophia-Universität [Kiel koncepti kurson pri interpretado? Ekzemplo de praktika kurso ĉe Sophia-universitato]. En: Deutsch als Arbeitssprache: Dolmetschen Deutsch- Japanisch in der Hochschulausbildung [Germana kiel laborlingvo], red. Elke Hayashi-Mähner, 39-47. Publikigita en: <http://www.info.sophia.ac.jp/flcenter/tp/Dolmetschunterricht.pdf>
22. (2008c): Syakaigengogaku [Socilingvistiko]. En: Sin Gengokenkyuu no susume [Nova enkonduko en prilingvaj esploroj], red. Lingvistika-programo de la fakultato por eksterlandaj studoj de Sophia-Universitato. Tokio: Fakultato por eksterlandaj studoj, Sophia-Universitato, 109-120.
23. (2008d): Gengotekisyousuusya no kyoiiku tosite no roukyoiiku [Edukado de surdaj infanoj kiel edukado de malplimulto]. En: Bairingararu de rouzi wa sodatu [Surdaj infanoj kreskas dulingve], red. Zenkoku rouzi wo motu oya no kai [Asocio de gepatroj de surdaj infanoj en Japanujo]. Tokio: Seikatsushoin, 13-33.
24. (2008e): Ĉu eblas deeŭropigi Esperanton? En: Japana Esearo 4. Libroteko Tokio, 83-89.
25. (2008f): Esperanto kiel “ŝlosilo” en lingvosociologia prelego, Konferenco de Universitatoj kie Esperanto au Interlingvistiko estas Instruata, Universitato de Amsterdamo (skriba partopreno) <http://www.esperantic.org/dosieroj/file/ac-kimura.pdf>

26. (2009): Esperanto als Minderheitensprache: Eine sprachsoziologische Betrachtung [Esperanto kiel malplimulta lingvo. Lingvosociologia pritrakto]. En: Esperanto und andere Sprachen im Vergleich (Interlinguistische Informationen Beiheft 16), red. Sabine Fiedler. Berlin: Gesellschaft für Interlinguistik, 11-24.
27. (2009, kun IZUMI Kunihiisa): Yooroppa no gengoseisaku – Gengo no tayousei ni dou mukiau noka [Lingvopolitiko en Eŭropo – Kion fari pri lingva diverseco?]. En: Yooroppakenkyuu no susume [Enkonduko al Eŭropaj studoj], red. Fakultato por eksterlandaj studoj de Sophia-Universitato. Tokio: Fakultato por eksterlandaj studoj, Sophia-Universitato, 92-113.
28. (2010a): La kornvala kaj Esperanto: entreprenoj similaj? En: La arto labori kune: Festlibro por Humphrey Tonkin, red. Detlev Blanke, Ulrich Lins. Rotterdam: UEA, 171-177.
29. (2010b): Syakai no naka no gengo – Kenkyuu no taisyou tosite, syudan tosite [Lingvo en la socio kiel esplorobjekto kaj -rimedo]. En: Tiikikenkyuu no susume: Doitugohen [Enkonduko al studoj de germanlingvaj regionoj]. red. Germana fako de la Sophia-Universitato, Tokio: Fakultato por eksterlandaj studoj de Sophia-Universitato, 58-66.
30. (2010c): Minderheitenförderung in Japan am Beispiel der Stiftung zur Förderung der Ainu-Kultur [Subteno al malplimultoj en Japanujo: la ekzemplo de la Fondaĵo por Subteni Ajnuan Kulturon]. En: Minderheiten als Mehrwert [Malplimultoj kiel plia valoro], red. Matthias Theodor Vogt, Jan Sokol, Dieter Bingen, Jürgen Neyer, Albert Löhr. Bern et al.: Peter Lang, 169-174.
31. (2010d): Language rights in Japan: what are they good for? [Lingvaj rajtoj en Japanujo: por kio?]. En: Language Life in Japan. Transformations and prospects [Lingva vivo en Japanujo], red. Patrick Heinrich, Christian Galan. London, New York: Routledge, 14-33.
32. (2010e): Syaikaigengogaku [Socilingvistiko]. En: Gaikoku-kenkyuu no genzai to mirai [estanteco kaj estonteco de prilingvaj esploroj], red. YOSHIDA Kensaku. Tokio: Jouchidaigaku shuppankai / Sophia-Univ.-eldonejo, 160-169.
33. (2010, kun Karsten Waychert, Andreas Meyer, Michael Schart, Holger Schütterle): Vergangenheit bewältigen – zur sprachlichen Umsetzung von Vergangenem im Anfängerunterricht – Ein kooperatives Aktionsforschungsprojekt an japanischen Universitäten [Kiel komencantoj de germana lingvo parolas pri pasinteco?]. En: Grammatik lehren und lernen im Deutschunterricht in Japan – empirische Zugänge [Instrui kaj lerni gramatikon de germana lingvo en Japanujo], red. Makiko Hoshii, Goro C. Kimura, Tatsuya Ohta, Marco Raindl, München: Iudicium, 132-155.
34. (2011a): Eine Typologie interlingualer Kommunikationsmöglichkeiten [tipologio de interlingvaj komunikeblecoj]. En: Florilegium Interlinguisticum. Festschrift für Detlev Blanke zum 70. Geburtstag, red. Sabine Fiedler, Cyril Brosch. Frankfurt am Main et al.: Peter Lang, 29-46.
35. (2011b): Gengofukkou ni okeru ideorogi ni tyuumoku suru [La rolo de ideologio por lingvovivigo]. En: Ryuukyusyogengo hozon no kiso [Bazo por dokumenti Ryukyujajn lingvojn], red. Patrick Heinrich, SHIMOJI Michinori. Tokio: Instituto por lingvo kaj kulturo en Azio kaj Afriko, Tokia Universitato pri Fremdaj Studoj, 84-99.
36. (2011c): Watasitati wa donoyouni gengo wo kanri surunoka [Kiel manaĝi lingvojn?]. En: Gengoisiki to syakai [Konscio pri lingvo en la socio], red. YAMASHITA Hitoshi, WATANABE Manabu, TAKADA Hiroyuki. Tokio: Sangensha, 61-89.
37. (2011d): Sekaikyoutuugo Esuperanto no kanousei [Perspektivoj de Esperanto kiel monda helpa lingvo]. En: Eigo toiu sabetu, genpatu toiu hanzai [Angla lingvo kiel diskriminacio, atomcentralo kiel krimo], red. HONDA Katuiti, Tokio: Kinyobi, 60-75.
38. (2011e): Syousuugengo tyousa no keiken kara [El spertoj de esploro pri malplimultaj lingvoj] (Taikai simpoziumu – Uerufea ringuisutikus no kanousei nituite kangaeru – tyousa niokeru kenkyusya to tougaikomyuniti to no kankei toiu kanten kara [Simpozio de Japana Socilingvistika Societo pri rilato inter esplorantoj kaj lingva komunumo]). En: Shakaigengokagakukai dai 28 kai taikai happyouronbunshu, Kyoto:

Shakaigengokagakukai, 260-261.

39. (2012a): Gengoken kara mita nihon no gengomondai [Lingvaj problemoj en Japanujo el vidpunkto de lingvaj rajtoj]. En: Tagengoshugi saikou [Repriseni multlingvismon], red. SUNANO Yukitosi. Tokio: Sangensha, 687-709.
40. (2012b): Gengotekibaikaikeitai no ippanwakugumi oyobi sono tokuteitiiki e no ouyou [Ĝenerala kadro por interlingva lingvoelektio kaj ties aplikebleco]. En: Zyoutidaigaku kokusagengozyouhoukenkyuuzyo nenzihoukoku 2011 [Jarraporto de la lingvistika instituto pri internacia komunikado ĉe Sophia-Universitato 2011], 45-47.

7.2.3 Artikoloj en revuoj

1. (1996): Gengominsyusyugi no kokoromi – Esuperanto no kanousei to genkai [Provo de lingva demokratio – Eblecoj kaj limoj de Esperanto]. En: Hurootyoo dayori [Kontribuoj el Hurootyoo] **1**, 16-17.
2. (1997a): Kokusaigo Esuperanto undou ni kansuru puraha sengen [Manifesto de Prago. Prezento kun komentoj]. En: Hurootyoo dayori [Kontribuoj el Hurootyoo] **2**, 70-73.
3. (1997b): Esuperanto de kanzyouhyougen dekiru ka [Ĉu eblas esprimi sentojn en Esperanto?], Kokusaikikan deno nintido wa? [Kiom akceptata estas Esperanto en internaciaj organizoj?] En: Revuo Orienta, januaro, 7-8, 12-13.
4. (1997c): Gakkou no gengokyouiku ni miru syousuugengo no doukou [Tendencoj ĉe malplimultaj lingvoj el vidpunkto de ilia pozicio en lernejo]. En: Hurootyoo dayori [Kontribuoj el Hurootyoo] **2**, 37-42.
5. (1998a): „Horikuzusareta minzoku“ Sorubu no mondai tositeno kattan [Lignito kiel soraba problemo]. En: Seiyō kingendaisi kenkyūkai kaihou [Revuo de la Societo pri Moderna Eŭropa Historio] **12**, 6-8.
6. (1998b): Gengoseisaku tositeno seisyohou kaikaku – doitugo no sinseisyohou ga huhyō na wake ni tuiteno itikousatu [Kial germanlingva ĝustskriba reformo tiel malpopularas?]. En: Hurootyoo dayori [Kontribuoj el Hurootyoo] **3**, 31-36.
7. (2000a): Sai no keisyō to hatten – Katorikku sorubu no kitou seikasyū Wosadnik ni okeru minzokusyoku no keisei [Estiĝo kaj evoluo de etnaj elementoj en soraba preĝ- kaj kantlibro „Wosadnik“]. En: Hitotsubashi Review **123**(3), 538-547.
8. (2000b): Katorikku kyōkai no gengoideorogi to sorubugo [Lingva ideologio de katolika eklezio kaj la soraba lingvo]. En: Seiyō kingendaisi kenkyūkai kaihou [Revuo de la Societo pri Moderna Eŭropa Historio] **14**, 8-10.
9. (2000c): Kio vivtenas minoritatan lingvon? In: Etnismo **67**, 7-9.
10. (2000, mit HARA Kiyosi): Gengo no fukkatsu to saikasseika – Mango to kerunougo no baai [Revivigo de malplimultaj lingvoj – manksa kaj kornvala lingvoj kiel ekzemploj]. En: Kotoba to syakai [Lingvo kaj socio] **2**, 6-25.
11. (2001a): K rōli katolskeje cyrkwe při zdžerženju Serbščiny [Pri la rolo de katolika eklezio por vivteni soraban lingvon]. En: Rozhľad **51**(1), 6-11.
12. (2001b): Kerunougo fukkouundou ni okeru gengokatudou no dankai ni kansuru kousatu [Revivigaj etapoj ĉe lingvaj aktivecoj en kornvala]. En: Kotoba to ningen [Lingvo kaj homo] **3**, 1-11.
13. (2001c): Gengo wa sizengensyō ka – Gengoken no konkyō wo tou [Ĉu lingvoj estas natura fenomeno? – Pri la bazo de lingvaj rajtoj]. En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **1**, 39-55.
14. (2002a): Gengoron to Tuukaron no aratana setten [Novaj ligoj inter lingvo kaj mono]. En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **2**, 75-86.
15. (2002b): Doitugo de yomu kokusaigo bunken [Interlingvistikaj verkoj en germana lingvo]. En: Revuo Orienta, septembro, 7-9.
16. (2003a): The metacommunicative ideology of Esperanto: Evidence from Japan and Korea [La prikomunikada ideologio de Esperanto: Japanaj-koreaj manifestiĝoj]. En: Language

- Problems and Language Planning **27**(1), 71-83.
17. (2003b): Gengofukkou no ideorogiteki itizuke [La ideologia pozicio de lingva revivigo]. En: Tagengoshakaikenkyuukai nenpou [Jarlibro de Societo por Esploro de Multlingvaj Socioj] **1**, 73-87.
  18. (2003c): Gengokatsudou tositeno kerunougo fukkou [Revivigo de kornvala lingvo el vidpunkto de lingvaj aktivecoj]. En: Celtic Forum **6**, 34-35.
  19. (2003d): [Kompilo kun komentoj] Koyuumeisi no imitenkan – Doitugo ni okeru kokka, tiiki, minzoku, gengo meisyō no rei kara [Signifŝanĝo ĉe propraj nomoj de landoj, regionoj kaj popoloj en germana lingvo]. En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **3**, 75-84.
  20. (2003e): Wuwice serbskich elementow we Wosadniku po 1945 [Evoluo de sorabaj elementoj en „Wosadnik“ post 1945]. En: Sorapis **4**, 91-101.
  21. (2003, kun WARAGAI Ikumi, HIRATAKA Fumiya): Doitsugokyouiku ni okeru kyouzaiseisaku: Rinen, kaihatu, zissen [Ideo, Evoluo kaj praktiko ĉe kreado de instruiloj por germana lingvo]. En: Keiogijkudaigaku hiyoshi kiyō: Doitsugogaku, bungaku [Hiyoshi-studoj de germanaj studoj] **35**, 49-98.
  22. (2003, kun USUI Hiroyuki): Eigo no „tikyuuka“ to daitaiteki na gengoteki koukyouken no kanousei [La “tutmondiĝo” de la angla kaj eblecoj de alternativaj lingvaj publikaj sferoj]. En: Japana Esperantologio **2**, 49-57.
  23. (2004a): Plejmulto da japanoj ŝajnas "ami anglismojn" - La angla kiel defio kaj minaco. En: Kontakto **199**, 12.
  24. (2004b): Kabeiĝi kaj malvarbi? En: Esperanto **1174**, 203.
  25. (2004c): Zyunnou to zikosyutyō no aida de – Sorubuzin no seikatusenryaku e no siten [Inter adaptiĝo kaj mem-aserto – pri vivstrategioj de soraboj]. En: Touousikenkyuu [Revuo por orienteŭropaj studoj] **26**, 107-115.
  26. (2005a): Gengoseisaku kenkyuu no gengokan wo tou – Gengokeikaku/gengotaido no nibunhou kara gengokanri no riron e [Kiel esplorantoj de lingva politiko konceptas lingvon?: Kelkaj diferencoj inter „lingva planado“ kaj „lingva manaĝado“]. En: Gengoseisaku [Lingva politiko] **1**, 1-13.
  27. (2005b): Pri la rolo de germana kaj japana lingvoj en scienco en Tokio. En: Informilo por Interlingvistoj **55** (4/05), 24.
  28. (2005c): Esperanto: ĉu nur por Eŭropo? En: La Ondo de Esperanto **127**, 13.
  29. (2005d): Japanio kaj internacia lingvo. En: La Ondo de Esperanto **134**, 6.
  30. (2007): Gengo ni okeru sizen to zin'i [“Natureco” kaj “artefariteco” en lingvoj – Kial tiu dualismo ne utilas por socilingvistiko]. En: Kotoba to Syakai [Lingvo kaj socio] **10**, 120-135.
  31. (2008a): Yooroppa zigen ni okeru gengokenhosyō no toutatuten to kadai [Atingoj kaj defioj pri lingvaj rajtoj en Eŭropo]. En: Gengo [Lingvo] **37**(2), 26-33.
  32. (2008b): Jak utrzymuje się język łużycki? – na przykładzie katolickiej gminy serbołużyckiej [Kiel vivtenas sin soraba lingvo?]. En: Pro Lusatia **7**, 76-90.
  33. (2009a): Novaj evoluoj en la japana aino-politiko. En: Etnismo **84**, 29-30.
  34. (2009b): Gengofukkou no kanousei to konnan – Kerunougo no zirei kara [Eblecoj kaj malfacilaĵoj ĉe revivigo de lingvo: la kornvala ekzemplo]. En: Celtic Forum **12**, 27-28.
  35. (2009c): Japana enkonduka verko pri interlingvistiko. En: Informilo por Interlingvistoj **71** (4/2009), 39-40.
  36. (2009d): Tanaka Katsuhiko - 75-jara. En: Informilo por Interlingvistoj **70** (3/2009), 29-30.
  37. (2009e): Prof. Dr. TANAKA Katsuhiko – 75. En: Interlinguistische Informationen **70-71** (1-2/2009), 35-36.
  38. (2009, kun SASAHARA Ken): Zajim za Serbow a sorabistika w Japanskej [Intereso pri Soraboj kaj sorabaj studoj en Japanujo]. En: Pro Lusatia **8**, 6-18.
  39. (2010a): Deklaro pri sendependiĝo de Rjukjua Autonoma Respubliko. En: Etnismo **86**, 12-14.
  40. (2010b): Gengoken – Nihon ni okeru torikumi no koremade to korekara [Ĝisnuno kaj

- estonteco de lingvaj rajtoj en Japanujo]. En: Nihongogaku [Japania Lingvistiko] **29**(14), 235-246.
- 41.(2010c): Nihon ni okeru gengoken no zyuyou to tenkai [Akcepto kaj Evoluo de lingvaj rajtoj en Japanujo]. En: Shakaigengokagaku [Japania revuo por lingvo en socio] **13**(1), 4-18.
- 42.(2010d): Yooroppa ni okeru gengo no seizisei wo kangaeru [Lingvo kiel Politikaĵo en Eŭropo]. En: Rekishigakukenyuu [Revuo de la Japania Societo por Historiaj Esploroj] **874**, 12-23.
- 43.(2010, kun SASAHARA Ken): Nihon ni okeru sorubukenyuu no rekisi to doukou [Evoluo kaj Perspektivo de sorabaj studoj en Japanujo]. En: Slavia Occidentalis Japonica **13**, 6-30.
- 44.(2011, kun WATANABE Hibi): Gakkou ni okeru Syousuuhagengo e no shiza [Aliro al malplimultaj lingvoj en la lernejo]. En: Kotoba to Syakai [Lingvo kaj socio] **13**, 4-29.
- 45.(2012a): Esperanto and minority languages - A sociolinguistic comparison [Esperanto kaj malplumultaj lingvoj: lingvosociologia komparo]. En: Language Problems and Language Planning **36**(2), 167-181.
- 46.(2012b): Genpatu to eigo – nihon ni okeru hukuukatei, mondaikouzou oyobi taisaku no kyoutuusei [Atomenergio kaj angla lingvo en Japanujo – pri simileco en disvastiĝo, problemo kaj elirebleco]. En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **12**, 49-66.
- 47.(2012c): Cornish and Esperanto: similar enterprises? En: Celtic Forum **15**, 59-65.
- 48.(en preparo, kun SASAHARA Ken): Sorbian studies in Japan: trends and perspectives [Sorabaj studoj en Japanujo: tendencoj kaj perspektivoj]. En: Slavia Occidentalis **69**.
- 49.(akceptita): Spracherhalt als Prozess: Elemente des kirchlichen Sprachmanagements bei den katholischen Sorben [Lingva vivteno kiel procezo: Elementoj de eklezia lingvomanagado ĉe katolikaj soraboj]. En: International Journal of the Sociology of Language.
- 50.(akceptita, kun IZUMI Kuniyoshi, ICHINOSE Atsushi, Lisa Fairbrother): Hikaku baikaigengoron zyosetu [Enkonduko al kompara interlingvistiko]. En: Sophia Linguistica **60**.

7.2.4 Artikoloj por enciklopedioj

- (2005): Gengoideorogi [Lingva ideologio], Imingengoseisaku [Lingva politiko pri enmigrintoj], Minzokugo, Kokusaigo, Kokusaikouyugo [Nacia lingvo, internacia lingvo, internacia oficiala lingvo]. En: Ziten nihon no tagengosyakai [Enciklopedio: Multlingva socio de Japanujo], red. SANADA Shinji, SHOJI Hiroshi. Tokio: Iwanami, 7-10, 22-25, 346-347.
- (2009, kun IZUMI Kuniyoshi): Gengo no tayousei to gengoseisaku [Lingva diverseco kaj lingvopolitiko]. En: EU jouhou jiten [Enciklopedio de EU]. red. MURAKAMI Naohisa. Tokio: Taishukan, 285-297.

7.2.5 Recenzoj kaj respondoj al recenzoj

- (1996): [Recenzo] Siitagerareta gengo no Fukken [Revalorigo de subpremataj lingvoj], red. Henri Giordan, trad. HARA Kiyoshi (Tokio: Hihyosha, 1987). En: Hurootyoo dayori [Kontribuoj el Hurootyoo] **1**, 34-35.
- (1997): [Recenzo] Die Mehrsprachigkeit des Menschen [Multlingveco de homo], Mario Wandruszka (München: Piper, 1979). En: Hurootyoo dayori [Kontribuoj el Hurootyoo] **2**, 62-64.
- (1999): [Recenzo] Kotoba wa syakai wo kaareru [Lingvo povas ŝanĝi socion], red. USAMI Mayumi (Tokio: Taishukan, 1997). En: Hurootyoo dayori [Kontribuoj el Hurootyoo] **4**, 32-36.

4. (2000): Kotoba ga zinkenmondai ni narutoki [Kiel lingvoj rilatas al homaj rajtoj? Pri la libro Kotoba e no kenri (Rajto al lingvoj), red. Gengoken kenkyuukai (Tokio: Sangensha, 1999)]. En: Kaosu to rogosu [Kaoso kaj logiko] **16**, 104-108.
5. (2003): [Recenzo] Internaciaj lingvoj kaj internaciaj homaj rajtoj, Robert Phillipson (Rotterdam: Universala Esperato-Asocio, 2002). En: Revuo Orienta, oktobro, 24.
6. (2004): [Recenzo] Hornjoserbsko-japanski słownik wuśoł [Sorab-japana vortaro eldoniĝis, MITANI Keiko (Tokio: Taishukan, 2003)]. En: Rozhľad **54**(3), 106-107.
7. (2005a): Sanosi no syohyou ni kotaeru [Responde al recenzo de kolego Sano pri Gengoteki kindai wo koete (Trans lingva moderno), YAMAMOTO Mayumi, USUI Hiroyuki, KIMURA Goro Christoph (Tokio: Akashi, 2004)]. En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **5**, 119-123.
8. (2005b): [Watasitati no dasita issatu no hon [Eldoninte la libron. Pri Aete eigohentyou wo tou (Kritikaj demandoj pri troalta valorigo de la angla), red. Nihon Esuperanto gakkai sinpoziumu iinkai (Tokio: Japana Esperanto-Instituto, 2004)], Revuo Orienta, julio, 20.
9. (2006): Tomitasi no settyohyou wo yonde [Leginte recenzon de kolego Tomita pri Gengo ni totte „jin'isei“ towa nanika (Kian rolon ludas “intenco” por lingvoj?), KIMURA Goro Christoph (Tokio: Sangensha, 2005)]. En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **6**, 192-194.
10. (2007): [Recenzo] Kotoba to Aidentiti [Lingvo kaj identeco], red. ONOHARA Nobuyoshi, OOHARA Motoko (Tokio: Sangensha, 2005). En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **7**, 157-163.
11. (2008): [Recenzio] Posutokoroniarukokka to gengo [Postkolonia ŝtato kaj lingvo], SUNANO Yukitoshi (Tokio: Sangensha, 2007). En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **8**, 187-196.
12. (2009a): [Recenzo] Multilingual Europe: Facts and Policies [Multlingva Eŭropo], red. Guus Extra, Durk Gorter (Berlin, New York: Mouton de Gruyter, 2008). En: Language Problems and Language Planning **33**(3), 287–290.
13. (2009b): [Recenzo] Sei to nihongo [Genro en japana lingvo], NAKAMURA Momoko (Tokio: NHK shuppan / NHK publishers). En: Syakaigengogaku [Socilingvistiko] **9**, 323-325.
14. (2009c): Japana enkonduka verko pri interlingvistiko [Prezento de Baikaigengoron wo manabu hito no tameni (Por studentoj de interlingvistiko), red. KIMURA Goro Christoph, WATANABE Katsuyoshi (Kyoto: Sekaishisousha, 2009)]. En: Informilo por Interlingvistoj **71** (4/2009), 39-40.
15. (2010): Watasitati no dasita issatu no hon [Eldoninte la libron. Pri Baikaigengoron wo manabu hito no tameni (Por studentoj de interlingvistiko), red. KIMURA Goro Christoph, WATANABE Katsuyoshi (Kyoto: Sekaishisousha, 2009)], Revuo Orienta, aprilo, 15.
16. (2010): [Recenzo] Naturaj vortordoj en Esperanto, Wim Jansen (Rotterdam: UEA, 2008). En: Japana Esperantologio **4**, 30-33.
17. (2011a): [Recenzo] Japansce wuknyć serbšćinu [Soraban lingvon japanlingve lerni]. Yooroppa no omoshiro gengo [Interesaj lingvoj en Eŭropo], red. MACHIDA Ken (Tokio:Hakusuisha, 2010). En: Rozhľad **61**(10), 36-37.
18. (2011b): [Recenzio] Doitugoken no gengoseisaku [Lingva politiko en Germanujo]. TAKAHASHI Hideaki (Suita: Kansai daigaku shuppanbu, 2010). En: Doitsubungaku [Novaj kontribuoj al germanaj studoj] **142**, 219-222.
19. (2011c): [Recenzo] Wie man seine Sprache hassen lernt [Kiel oni lernas malami sian lingvon], Martin Walde (Bautzen: Domowina-Verlag, 2010). En: Slavia Occidentalis Iaponica **14**, 179-183.
20. (2012): [Recenzo] Language Management in Contact Situations. Perspectives from Three Continents [Lingva manaĝado en kontaktsituacioj], red. Jiří Nekvapil, Tamah Sherman (Frankfurt am Main: Peter Lang, 2009). En: Shakaigengokagaku [Japana revuo por lingvo en socio] **14**(2), 45-50.

8 *Wim Jansen* – nova bibliografo ĉe MLA

La konata *International Bibliography of Books and Articles on the Modern Languages and Literatures*. New York, eldonata de *Modern Language Association of America (MLA)*, entenas ampleksan rubrikon pri interlingvistikaj publikaĵoj: *Auxiliary languages. International languages*. La kunlaboraj bibliografoj por plenigi tiun ĉi rubrikon estis d-ro *W. A. Verloren van Themaat* (1979-1989), d-rino *Jane Edwards* (1984 – 1998), prof. *Humphrey Tonkin* (1980 –2012) kaj d-ro *Detlev Blanke* (1992 – 2012).

La nova bibliografo ekde 2013 estas *prof. Wim Jansen*. Same kiel liaj antaŭuloj, li ĉerpos siajn informojn ĉefe el la daŭre aktuala Hodler-biblioteko en la Centra Oficejo de UEA. Tamen, ankaŭ tie ne povos esti ĉiuj materialoj. Prof. Jansen do estos dankema pri ĉiuspecaj atentigoj pri registrindaj bibliografiaĵoj, sed kompreneble preferas vidi la materialon propraokule kaj sekve volonte akceptus la originalojn aŭ konvenajn kopiojn.

9 IEMW skanas historiajn Esperanto-revuojn

Jam de pluraj jaroj la Kolekto por Planlingvoj kaj Esperanto-muzeo de la Aŭstria Nacia Biblioteko kontinue skanas kaj enretigas malnovajn Esperanto-gazetojn por faciligi la aliron al tiuj historiaj fontoj.

Sekve jam 25 diversaj gazetoj estas senpage legeblaj pere de la retejo de Esperanto-muzeo. Oni ne devas ie registriĝi, sed nur alklaki la ligilon de la dezirata gazeto kaj tuj oni povas foliumi kaj legi ĝin.

La plej malnova gazeto estas la unua numero de „La Esperantisto” el la jaro 1889, la plej nova gazeto estas la sesa numero de "Esperanto Internacia Revuo eldonata de Universala Esperanto-Asocio" el la jaro 1946.

En 2013 estis aldonitaj sep pliaj gazetoj:

- L' Amerika Esperantisto (1906-1931)
- Kataluna Esperantisto (1910-1936)
- La Revuo Orienta (1920-1940)
- La langue auxiliaire (1898-1914)
- International language (1924-1931)
- Belga Esperantisto (1908-1940)
- Verda Mondo (1925-1935)

La tuta listo de la skanitaj gazetoj estas rigardebla, kiam oni alklakas la ligilon "skanitaj revuoj" (aŭ "*Gescannte Zeitschriften online*" aŭ "*Scanned Esperanto-journals*") en la retejo de la Esperanto-muzeo.

Pli rapida eblo atingi la liston estas la jena ligilo:

<http://www.onb.ac.at/sammlungen/plansprachen/19056.htm>

Indas regule viziti la liston, ĉar daŭre aldoniĝas novaj skanitaj gazetoj!

Mag. Bernhard Tuidler

Internacia Esperanto-Muzeo en Wien, IEMW

Palais Mollard, Herrengasse 9, AT-1010 Wien, Aŭstrio

Tel.: (+43 1) 534 10-730

Retpoŝto: bernhard.tuidler@onb.ac.at

Retejo: <http://www.onb.ac.at>

10 Bibliografiaj informoj

10.1 Selektita bibliografio pri interlingvistiko kaj esperantologio

Ĝus aperis jena grava bibliografio:

HAUPENTHAL, Irmis / HAUPENTHAL, Reinhard (2013): Auswahlbibliographie zur Interlinguistik und Esperantologie. Selektita Bibliografio pri Interlingvistiko kaj Esperantologio. Bad Bellingen: Edition Iltis, 60 p.

10.2 Fundamenta verko pri stilaj esprimiloj de Esperanto de Till Dahlenburg

Inter la kutimaj duboj pri Esperanto flanke de neinformitaj homoj estas tiuj pri la manko de stilaj esprimiloj, de lingva evoluo, de kulturo ktp. Ekzistas kelkaj gravaj libroj, kiuj entenas sufiĉe da materialo por senbazigi tiujn supozojn, ekz. la „Parnasa Gvidlibro“ aŭ la studoj de *prof. Sabine Fiedler* pri frazeologismoj en Esperanto („Esperanta frazeologio“, Rotterdam: UEA, 2002, 185 p.).

Ĝus aperis plia fundamenta verko. La germano *d-ro Till-Dietrich Dahlenburg* kolektis amason da retorikaj figuroj, kiujn li trovis en beletraj tekstoj, ordigis ilin alfabete, citis abunde ekzemplojn kaj aldonis kvar ege utilajn indeksojn kaj riĉan bibliografion.

DAHLENBURG, Till-Dietrich (2012): Figuroj retorikaj en beletro esperanta. Vortaro kun difinoj kaj ilustraĵoj el la internacia literaturo. Dua, korektita kaj ampleksigita eldono. New York: Mondial, 311 p.

10.3 Novaj libroj pri Zamenhof

Antaŭ nelonge aperis jenaj tri libroj pri L.L. Zamenhof

JAGODZIŃSKA, Agnieszka (2012): Ludwik Zamenhof wobec „kwestii żydowskiej”. Wybór źródeł. Kraków – Budapeszt: Wydawnictwo Austeria, 287 p.

LÓPEZ LUNA, Anastasio (2012): Zamenhof. Iniciador del Esperanto. Buenos Aires: Argentina Esperanto-Ligo, 182 p.

ŻELAZNY, Walter (2012): Ludwik Zamenhof. Życie i dzieło. Recepcja i reminiscenje wybór pism i listów. Kraków: Nomos, 286 p.

10.4 Klasika verko de Albert L. Guérard en la reto

Jena klasika libro pri planlingvoj estas komplete legebla en la reto:

„Short History of the International Language Movement“ ([1921]) de Albert L. Guérard:
<http://archive.org/details/shorthistoryofin00guuoft>

Eldonas: Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED) ĉe Universala Esperanto-Asocio (UEA), Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando. www.esperantic.org. ISSN 1385-2191. Redaktas: Detlev Blanke, Otto-Nagel-Str. 110, DE-12683 Berlin, tel.:+ 49-30-54 12 6 33, fakso:+ 49-30-54 98 16 38, detlev@blanke-info.de. Mendu nur ĉe UEA. Kontribuojn sendu nur al la redaktoro, per retroŝto aŭ KD. Artikoloj sen aparta indiko pri aŭtoreco kutime estas kompilitaj de la redaktoro. Represo kun fontindiko estas permesata. Bv. sendi pruv-ekzempleron. Oni ĉefe bibliografias viditajn materialojn. Kunlaborantoj el ĉiuj mondaj regionoj bonvenaj. IpI riceveblas laŭpete senpage de CO de UEA .
